

MLADÝ POLYGRAF

www.instagram.sk/polygraficka

www.facebook.sk/polygraficka

www.polygraficka.sk

Po 50 rokoch opäť v školských laviciach

Dňa 13. júna sa v priestoroch našej školy uskutočnilo výnimočné stretnutie – po 50 rokoch od maturity sa opäť zišlo 11 absolventov odboru tlačiar, ktorí boli prvými maturantami novopostavenej Polygrafickej školy na Račianskej ulici.

Ich študentská cesta bola zaujímavá a trochu netradičná. Prvý ročník absolvovali na Ostredkoch na stavebnom učilišti, ďalšie ročníky navštevovali polygrafickú školu na Kolárskej ulici a napokon sa stali prvými maturantami novej školy na Račianskej. Študovali v päťročnom študijnom odbore, ktorý spájal odborné vzdelanie s kvalitnou všeobecnou prípravou. Vo štvrtom ročníku absolvovali záverečné skúšky a v piatom ročníku maturovali zo slovenského jazyka, matematiky, chémie a technológie.

Súčasťou stretnutia bola aj návšteva školy. Absolventi si prezreli svoju bývalú triedu V. KO na 2. poschodí školy a navštívili priestory praktického vyučovania. Mnohí sa s úsmevom vracali

v spomienkach do čias, keď sa učili ovládať tlačiarenské stroje, získavali prvé odborné skúsenosti a vytvárali priateľstvá na celý život.

Počas prehliadky pozitívne ocenili, ako sa škola za uplynulé desaťročia rozvíjala. Zaujalo ich moderné vybavenie, nové možnosti vzdelávania a predovšetkým to, že škola si zachovala svoje silné prepojenie s praxou, ktoré bolo vždy jednou z najväčších predností polygrafického vzdelávania.

Stretnutie po päťdesiatich rokoch nebolo len návratom do školských lavíc. Bolo aj pripomenutím bohatej histórie našej školy a dôkazom, že polygrafia spája generácie. Príbehy absolventov ukazujú dnešným žiakom, že tradícia, ktorú dnes ďalej rozvíjajú, má pevné korene a je dôvodom na hrdosť.

Ing. Ladislav Kováč

Foto: archív

Minulý školský rok bol mimoriadne pestrý a akčný. Niesol sa v znamení rozsiahlych rekonštrukcií. Hluk stavebných prác, prach a občasné presúvanie z triedy do triedy od nás vyžadovali veľkú dávku trpezlivosti, prispôsobivosti a vzájomného pochopenia. Táto námaha však stála za to. Dnes sa môžeme tešiť z modernejších a krajších priestorov, ktorých najväčšou dominantou je nové školské átrium. Vznikol nám tak úžasný presvetlený priestor, kde môžeme tráviť voľný čas, oddychovať medzi hodinami, rozprávať sa so spolužiakmi či naberať novú energiu počas prestávok. Napriek stavebnému ruchu škola žila naplno. Naši žiaci, učitelia a odborní majstri reprezentovali školu v zahraničí vďaka projektu Erasmus+, v rámci ktorého vycestovali do Talianska, Portugalska, Česka či Nemecka. Potvrdili sme, že kreativita a remeslo sú naša silná stránka – úspechy sme zbierali nielen v súťažiach ZENIT či Najkrajšie kalendáre Slovenska, ale aj v prestížnych obalových a polygrafických súťažiach ako PrintStar a Packaging Star, kde naši žiaci predvedli svoje zručnosti v dizajne, konštrukcii škatuliek a precíznom tlačovom spracovaní obalov. Skvelým dôkazom nášho tvorivého ducha bolo aj predstavenie nového školského merchu, ktorý sme uviedli štýlovo priamo na školskej módnej prehliadke.

A nezostali sme len pri teórii v triedach – školské lavice sme pravidelne vymieňali za vôňu tlačiarenskej farby a ruch skutočných redakcií. Na exkurziách v médiách, DTP štúdiách a tlačiarňach sme si tak na vlastné oči overili, ako naše remeslo funguje v praxi. Rovnováhu medzi presným polygrafickým remeslom a fyzickou energiou sme nachádzali na ihriskách.

Že naša škola vie popri tvorivej práci aj poriadne zabráť v športe, sme dokazovali po celý rok. Pravidelným sporením vyučovania boli napínavé futbalové, volejbalové a basketbalové turnaje. Samostatnou a už tradične najsledovanejšou udalosťou bol medzinárodný futsalový Memoriál Tibora Kertésza, na ktorom sa opäť raz ukázali pravý tímový duch a bojovnosť našich žiakov. Na svoje si však prišli aj hráči a fanúšikovia digitálneho sveta, ktorí predvedli svoje taktiky a rýchle reflexy na školskom e-športovom turnaji. Samostatnou kapitolou bol život pre žiakov ubytovaných na internáte, kde mali k dispozícii dokonalý mix športových, kultúrnych, oddychových a kreatívnych aktivít, čím opäť raz dokázali, akú silnú partiu tvoria.

To všetko nám ukázalo jednu dôležitú vec, ktorú si môžeme preniesť aj do mesiacov pred nami: prostredie okolo nás sa môže meniť, podmienky nemusia byť vždy ideálne, ale to, čo z toho vyťažíme, máme vo vlastných rukách. Vstup do nového školského roka v nás často vyvoláva zmiešané pocity. Zvedavosť sa mieša so stresom. Či už prežívate prvotný rešpekt z nového prostredia ako prváci, alebo pociťujete zodpovednosť záverečného ročníka ako maturanti, vedzte, že v tom nie ste sami. Každá nová výzva so sebou prináša prirodzený rešpekt. Z psychologického hľadiska sú však zmena a mierny diskomfort prirodzeným priestorom, v ktorom vnútorne rastieme a posúvame svoje hranice. Preto neskúšajte mať od prvého dňa všetko pod dokonalou kontrolou. Zamerajte sa na malé, postupné kroky. Skúsme pristupovať k výzvam – či už je to ťažký odborný predmet, náročný projekt v dielni alebo nová skupina ľudí – nie ako k hrozbe, ale ako k príležitosti zistiť, čo v nás je. Nezabúdajme si na navzájom pomáhať. Škola nie je len o známkach, je to komunitný priestor, v ktorom sa učíme fungovať spolu, odpúšťať si chyby a navzájom sa podržať, keď niekomu dochádza dych. Prajem nám všetkým, aby bol tento školský rok plný inšpirácie, tvorivej odvahy a ľudskosti. Nech sú naše obnovené priestory nielen krajšie, ale predovšetkým plné života, dobrých nápadov a vzájomného rešpektu.

Pustíme sa do toho!

Mgr. Denis Pecho

- 4 Praha piatich zmyslov: triedny výlet III. GMB triedy
- 6 Učiteľský Erasmus v Karlových Varoch
- 8 Printstar 2026 – medzinárodná súťaž mladých tlačiarov
- 12 Litografia sa vrátila do našej grafickej dielne
- 22 Od rekonštrukcie po kampusy budúcnosti
- 24 DESIGN HEADS 2026: Keď sa kreativita spojí s kódom
- 30/40 V tomto čísle máme práce ďalších dvoch šikovných mladých fotografov
- 32 Naša Erasmus cesta v Slovinsku a Chorvátsku za polygrafiou a dizajnom
- 44 Erasmus v Dánsku alebo dánske hygge

Priestory úseku teoretického vyučovania postupne nadobúdajú príjemný charakter po náročnej niekoľkomesačnej prestavbe. (Foto: Martin Petrik)

školský časopis

MLADÝ POLYGRAF

riaditeľ
zástupcovia riaditeľa školy

Stredná odborná škola polygrafická
Ing. Roman Šíp, PhD.
Ing. Judita Földesová, Mgr. Martin Švorc
Ing. Patrik Jurkovič

sídlo školy

Račianska 190, 835 26 Bratislava III

tel. kontakt

+421 2 49 20 92 20

email

skola@polygraficka.sk

web

www.polygraficka.sk

www.instagram.com/polygraficka

úprava strán a ilustrácie

Kristína Múčková, Kristína Botková,
Veronika Schullerová, Lenka Jochová
a časopisecký krúžok

časopisecký krúžok

Ing. Monika Kováčsová

tlač

SOŠ polygrafická

Praha piatich zmyslov: Od tradície k modernému umeniu

Dvojdnová odbornopoznávacia exkurzia v Prahe ukázala predposledný týždeň minulého školského roka, ako dokonale sa v českej metro-pole prelína priemyselná história s vizuálnym umením. Praha nie je len mestom gotických striech a historických uličiek. Predstavuje fascinujúce laboratórium, kde sa hmatateľná priemyselná tradícia prelína s tou najprogresívnejšou digitálnou kultúrou. Dva zdanlivo odlišné svety – mechanická dokonalosť veľkokapacitnej tlače a prchavá mágia svetelného dizajnu – tvorili jadro zážitku, ktorý prepája minulosť s budúcnosťou a naši druháci si ho užili plnými dúškami.

Hlavným bodom programu bola návšteva najväčšej a najmodernejšej tlačiarne v Českej republike s viac než šesťdesiatročnou tradíciou Svoboda Press v pražských Malešiciach na Polygrafickej ulici (vážne pobavilo :)). Žiaci tu na vlastné oči videli kolosálne rotačné stroje v plnej akcii a prenikli do tajomstiev veľkokapacitnej tlače a polygrafických procesov. Vo vzduchu bolo cítiť vôňu farby a obrovské ofsetové rotačky vydávali taký hluk, že sme napínali uši, aby sme si vypočuli výklad od pána Lomberského, ktorý nás celým týmto kolosom sprevádzal. Mohli sme naživo sledovať proces, ktorým sa digitálne dáta transformujú na milióny kusov celofarebných časopisov, katalógov a reklamných tlačovín pre domáci i európsky trh.

Od priemyselnej reality viedla trasa k nesmrteľnej klasike. **Pražský hrad** očaril panoramatickými výhľadmi a gotickou architektúrou, na ktorú nadviazala návšteva **romantickej Kampy**. Miestna **Lennonova stena**, pokrytá vrstvami pestrofarebných graffiti, bola ideálnym miestom pre Instagramové „selfíčka“. Samozrejme, nechali sme na nej aj nejaké memento, že sme tam boli.

A keďže nás umenie a dizajn naozaj bavia, tak sme si to namierili aj **do Národnej galérie Praha**, kde expozície moderného umenia ponúkli prierez tými najlepšimi dielami 20. a 21. storočia.

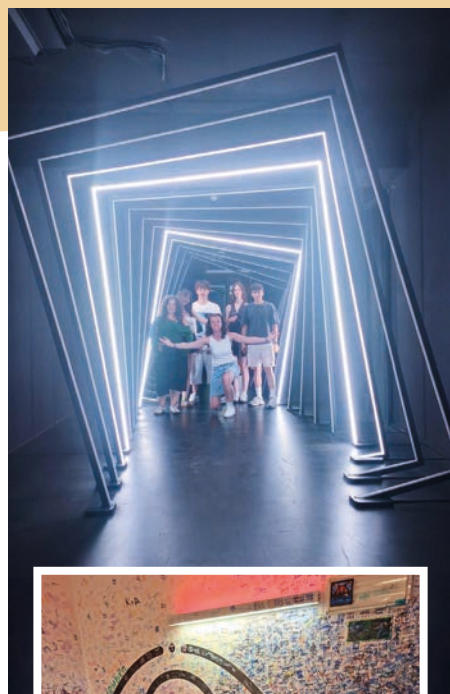
Zlatým klincom programu bola určite prehliadka svetelného dizajnu. **Interaktívna LUMIA Gallery** nás vtiahla do fascinujúceho sveta zrkadlových bludísk, 3D projekcií, videopappingu, LED mappingu, interaktívnych videoprojekcií a svietiacich neónových inštalácií. Lumia je stálou expozíciou digitálneho umenia,

Foto: účastníci zájazdu

ktorá premieňa svetlo na rozprávača príbehov. Svetelné obrazy tu reagujú na každý pohyb, tieň či krok návštevníka. Prechádzka zrkadlovými nekonečnými priestormi a blikajúcimi neónovými inštaláciami je dokonalou ukážkou toho, ako súčasní českí a svetoví umelci využívajú programovanie a audiovizuálnu techniku na prebudenie detskej predstavivosti.

Praha opäť raz dokázala, že vie inšpirovať históriu, no rovnako intenzívne žije modernými trendmi a druhá bēčka si ju teda vychutnala a užila naplno. **KP**

Učiteľský Erasmus v Karlových Varoch

Karlove Vary nie sú známe len svojím filmovým festivalom a kúpeľmi, ale sú aj mestom, v ktorom sídli Střední uměleckoprůmyslová škola keramická a sklářská (SUPŠKV), kde ma privítali na začiatku júna na pozorovaní pri práci alebo stínovaní, ako tomu vravia v susednom Česku. Cieľom mojej mobility bolo spoznať české školstvo v obdobnom zameraní, vymeniť si pedagogické skúsenosti a získať inšpiráciu v oblasti moderných didaktických metód a organizácie ateliérového vyučovania.

Škola v Karlových Varoch, podobne ako naša, momentálne prechádza rekonštrukciou, takže jednotlivé hodiny museli byť operatívne popresúvané, čo však nemalo zásadný vplyv na kvalitu výučby. V horizonte 4 rokov sa rekonštrukcia má dokončiť a výučba tak bude prebiehať omnoho komfortnejšie. SUPŠKV je zaradená medzi umelecké školy a aj napriek tomu, že naša škola je viac technickejšieho zamerania, mohla som porovnať výučbu veľmi podobných predmetov, hlavne v porovnaní s našim odborom 02 grafika tlačovín.

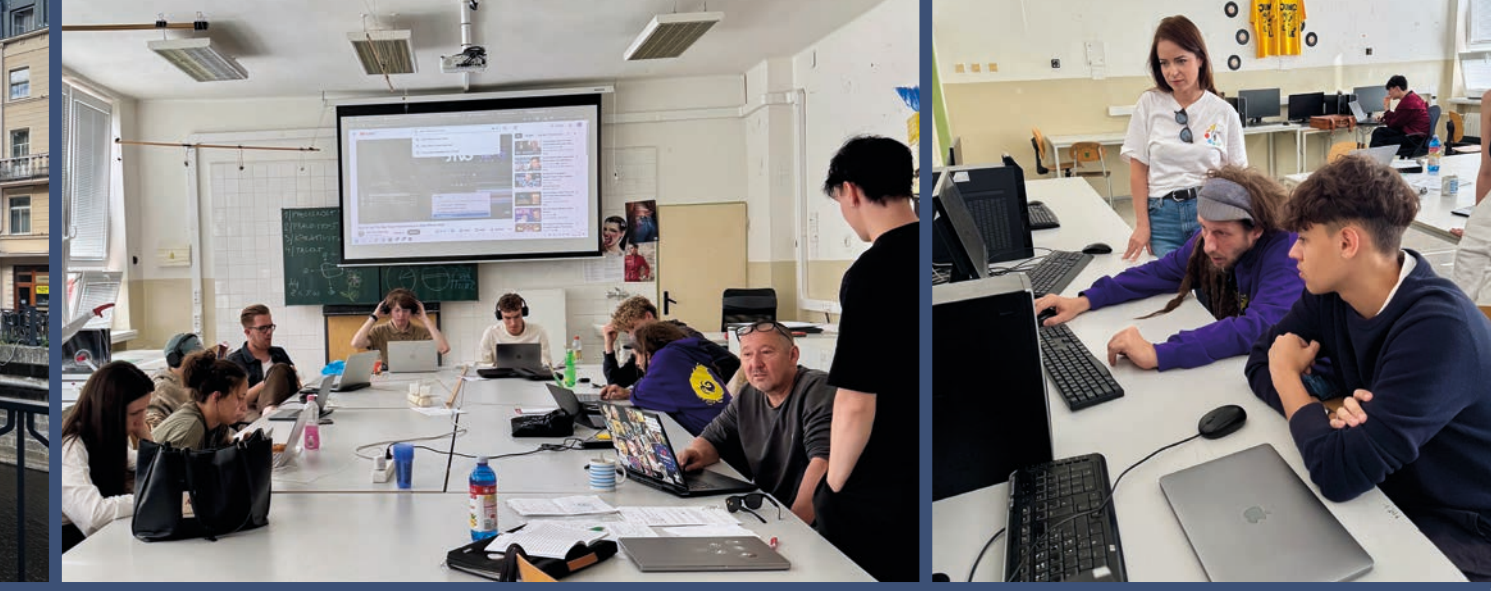
Mojím mentorom bol kolega z Čiech Thomas Paines, ktorý pred pár mesiacmi prišiel na našu školu načerpať inšpiráciu v oblasti grafického a obalového dizajnu. Prvý deň mi hneď ráno ukázal celú školu, predstavil mi študijné odbory, ktoré je možné na škole študovať (umelecké odbory ako **grafický design, fotografia a multimédiá, design keramiky a porcelánu, odevný design, design skla**, technické a prírodovedné odbory zakončené maturitnou skúškou **ekológia a životné prostre-**

die, aplikovaná chémia a učebné odbory zakončené záverečnou skúškou s výučným listom **fúkač a brúsič skla a keramik**), zoznámil ma s pedagógmi a vedením školy, a keď už zvonilo na prvú hodinu, ponáhľala som sa do triedy.

Prvou hodinou, ktorú som mala možnosť navštíviť, bola tretiačka **multimediálna tvorba** (u nás spracovanie sekvencií a počítačová tvorivosť), kde sa žiaci učia tvoriť animácie, strihať videá a kombinovať oboje. Žiaci pod vedením dvoch učiteľov pracovali v programe **Adobe After Effect** a učili sa pridávať svetelné efekty na objekt. Na predmete **spracovanie grafiky** žiaci technicky spracovávali typogram, ktorého dizajn navrhli na predmete grafická tvorba. Využívali, samozrejme, vektorový program Adobe Illustrator. Hodina **navrhovanie odevov** bola zameraná na prípravu klauzúrnej práce, ktorá obsahovala všetko od návrhov odevov cez strihy až po propagačné materiály. Na hodine **písma** žiaci navrhovali etiketu na nápoj. Spoločne s vyučujúcim sme konzultovali ich návrhy. Práca bola zameraná na výber a

**Financovaný
Európskou úniou**

spracovanie písma a typografických pravidiel. Rovnako ako naši grafici tlačovín, žiaci majú predmet **dejiny výtvarnej kultúry**. Po úvodnom skúšobnom teste na opakovanie učiva nasledovala veľmi podrobná a štruktúrovaná prednáška o baroku, kde boli vysvetlené základné rozdiely v tomto slohu a predstavení konkrétni autori a ich diela. Predmet **výtvarná príprava** je zameraný na klasickú kresbu a maľbu. Žiaci sa podrobne snažili zachytiť zátišie pomocou ceruzky a akvarelov. **Grafická tvorba** je ekvivalentom k predmetu grafika tlačovín. V Čechách majú však na veľmi podobné zadania oveľa vyšší počet určených hodín. Vďaka rozhovorom s českými kolegami som zistila, ako veľmi je dôležité gro práce robiť v škole. Žiaci priamo aplikujú navrhnuté inšpirácie a usmernenia a neprerušujú prácu tým, že ju dorobia doma, kde sú podmienky na tvorbu iné, často rušivé. Zaujímavé bolo, že jeden predmet vyučuje viac ako jeden učiteľ. Jeden deň konzultuje žiacke návrhy štyri hodiny prvý vyučujúci a na druhý deň ďalšie štyri hodiny tú istú prácu iný učiteľ, čo svedčí o tom,

aké je dôležité mať komplexný pohľad na problematiku práce. Žiaci tak nekopírujú nápady svojich vyučujúcich, učia sa kreatívne myslieť sami.

Veľmi sa mi páčilo, že každý odbor má svoju vedúcu, ktorá svojich kolegov usmerňuje, vytvára tematické plány a časové harmonogramy. Učitelia sú z veľkej časti z praxe a aplikujú tak aktuálne trendy automaticky vo výučbe. Neustále sa vzdelávajú aj sami v oblasti AI a o poznatky sa medzi sebou delia. Táto spolupráca učiteľov bola pre mňa jedna z najinšpiratívnejších.

Na rozdiel od našej školy, v jednom ročníku v danom odbore študuje približne 15 žiakov, takže sa na odborných predmetoch nemusia deliť na skupiny. Páčilo sa mi, že majú až 8 hodín týždenne grafickej tvorby, čo je nosný predmet odboru grafický dizajn, takže sa stihne vysvetliť učivo, žiaci pracujú primárne na zadaní v škole a je dosť času aj na konzultácie a korekcie. Všetky tieto poznatky, prepojenie kreativity s praxou, AI a optimálnou časovou dotáciou pre prácu

v škole sú kľúčovými podnetmi pre zefektívnenie a modernizáciu vyučovania na mojej materskej škole.

Pokiaľ človek nevycestuje za hranice, o ostatných školách má rôzne predstavy, ideály a možno aj predsudky. Pre mňa bolo podstatné, že som mohla porovnať odlišné a pritom veľmi podobné stredné školy. Viem si viac vážiť technické vybavenie, ktoré na našej škole máme, a takisto som si priniesla mnoho inšpiratívnych nápadov, ako ich ešte lepšie využiť. Zistila som, že grafické výstupy, ktoré so žiakmi robíme u nás, napriek tomu, že ako umelecká škola definovaní nie sme, vedia byť na vysokej úrovni aj vďaka výbornému vedeniu pedagógov, a navyše sú aj technologicky zvládnuté na profesionálnej úrovni. Skĺbenie kreativity, časovej dotácie a formy výuky na umeleckej škole s našou technologickou stránkou a vybavením je smer, ktorým by som chcela, aby sa naša škola uberala a docielila užšiu spoluprácu medzi odborným výcvikom a teóriou.

Mgr. art. Barbara Stopka

PRINT STAR 2026

súťaž budúcich tlačiarov potvrdila vysokú úroveň odborného vzdelávania

Keď sa dnes v polygrafických podnikoch hovorí o nedostatku kvalifikovaných tlačiarov, riešenie sa začína rodiť v odborných školách. Zamestnávateľi už niekoľko rokov upozorňujú, že dopyt po absolventoch študijného odboru operátor tlače výrazne prevyšuje ich počet. Prakticky každý odborne pripravený absolvent nachádza uplatnenie bezprostredne po ukončení štúdia, neraz ešte počas odborného výcviku. O to väčší význam majú podujatia, ktoré umožňujú žiakom overiť si svoje vedomosti a praktické zručnosti v podmienkach čo najbližších reálnej výrobe.

Jedným z nich je medzinárodná súťaž budúcich tlačiarov **PRINT STAR**, ktorú každoročne organizuje **Stredná odborná škola polygrafická v Bratislave**. V dňoch **18. – 20. júna 2026** sa v priestoroch školy na Račianskej ulici uskutočnil už **deviaty ročník** tohto prestížneho podujatia, ktoré si počas rokov vybudovalo pevné miesto medzi polygrafickými školami strednej Európy.

Do Bratislavy pricestovali družstvá zo **Strední školy grafickej Brno**, **Strední školy polygrafickej Olomouc**, **Gutenbergschule Leipzig**, **Strednej odbornej školy obchodu a služieb**

v **Martine**, **Strednej odbornej školy polytechnickej Jána Antonína Baťu vo Svite** a súťaže sa zúčastnila aj domáca **Stredná odborná škola polygrafická**. Počas troch súťažných dní sa škola stala miestom stretnutia žiakov, pedagógov a odborníkov z polygrafickej praxe, ktorí si navzájom odovzdávali skúsenosti z odborného vzdelávania, výrobných technológií a každodennej praxe v tlačiarenskom priemysle.

Od svojho vzniku sleduje **PRINT STAR** jasný cieľ – podporovať odborný rast budúcich tlačiarov, motivovať ich k neustálemu zdokonaľovaniu a vytvá-

rať priestor na medzinárodné porovnanie odborných vedomostí a praktických zručností. Súťaž zároveň významne prispieva k prehľbovaniu spolupráce medzi školami, zamestnávateľmi a profesijnými organizáciami, ktoré spoločne pripravujú mladých ľudí na ich budúce povolanie.

Organizátori pripravili súťažné disciplíny tak, aby čo najvernejšie kopirovali podmienky reálnej tlačiarenskej výroby. Nestačilo iba vytlačiť kvalitný produkt. Súťažiaci museli preukázať odborné vedomosti, technickú zručnosť, schopnosť samostatne rozhodovať, dodržiavať technologickú disciplínu a pracovať bezpečne a efektívne.

Súťaž pozostávala z dvoch častí. Úvod patrilo teoretickému testu, ktorý preveril znalosti žiakov z oblasti ofsetovej tlače, tlačových materiálov, farebnosti, technologických postupov, konštrukcie tlačových strojov i bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Teoretické vedomosti sú neoddeliteľnou súčasťou práce operátora tlače a tvoria základ správnych rozhodnutí počas celej výroby.

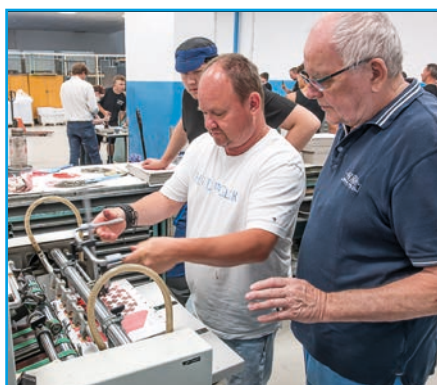

Praktická časť sa začínala žrebovaním súťažného zadania. Každé družstvo muselo zo vzorkovníka Pantone presne namiešať dve priame farby, pripraviť ofsetový tlačový stroj na výrobu zákazky, správne nastaviť tlačové jednotky, skontrolovať súťaž a kvalitu tlače a vytlačiť propagačný obal – papierovú kocku určenú na odkladanie ceruziek a pier. Po ukončení tlače nasledovala ďalšia technologická operácia – príprava výsekového stroja Grafopress

a presné vyseknutie vytlačeného hárka. Hodnotiacej komisii súťažiaci odovzdávali kompletný funkčný výrobok pripravený na zloženie a praktické používanie.

Počas celej súťaže pracovali žiaci na profesionálnych zariadeniach Ryobi RMGT, Heidelberg PM 74, Romayor a Grafopress. Ide o stroje, ktoré sú bežnou súčasťou vybavenia moderných tlačiarňí, a ich ovládanie si vyžaduje nielen technické znalosti, ale aj vysokú mieru presnosti, samostatnosti, technického

myslenia a schopnosti riešiť nečakané situácie priamo vo výrobnom procese.

Hodnotiaca komisia posudzovala celý priebeh súťaže. Rozhodovala nielen kvalita finálneho výrobku, ale aj výsledky teoretického testu, dodržiavanie zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, správnosť technologických postupov, organizácia pracoviska, pripravenosť tlačového stroja, presnosť miešania farieb, kvalita tlače, nastavenie výseku a celkový profesionálny prístup počas jednotlivých výrobných operácií. Práve komplexné hodnotenie robí zo súťaže PRINT STAR jedinečné podujatie, ktoré preveruje skutočné odborné kompetencie budúcich tlačiarov.

Víťazom **deviateho ročníka** sa stala **Gutenbergschule Leipzig**. Výsledky však opäť potvrdili vysokú odbornú pripravenosť všetkých zúčastnených škôl, ktorých žiaci preukázali výborné vedomosti, technickú zručnosť aj profesionálny prístup pri riešení náročných súťažných úloh.

Význam súťaže PRINT STAR ďaleko presahuje rámec samotného súperenia. Je miestom stretnutia partnerských škôl, pedagógov, odborníkov z praxe i zástupcov zamestnávateľov. Vznikajú tu nové odborné kontakty, vymieňajú sa skúsenosti z výučby aj výrobnej praxe a mladí ľudia získavajú motiváciu ďalej sa rozvíjať vo svojom remesle. Takéto

podujatia zároveň umožňujú pedagógom konfrontovať výsledky svojej práce s medzinárodnou konkurenciou a prispievajú k neustálemu zvyšovaniu kvality odborného vzdelávania.

Osobitné uznanie patrí pedagogickým zamestnancom Strednej odbornej školy polygrafickej v Bratislave, ktorí už deväť rokov pripravujú a organizujú zabezpečujú podujatie medzinárodného významu. Ich každodenná práca ďaleko presahuje rámec vyučovania. Vďaka odborným skúsenostiam, spolupráci s polygrafickými podnikmi a neustálej snahe inovovať obsah odborného vzdelávania pripravujú žiakov na požiadavky moderných tlačiarňí a dokazujú, že kvalitné odborné školstvo dokáže pružne reagovať na potreby praxe.

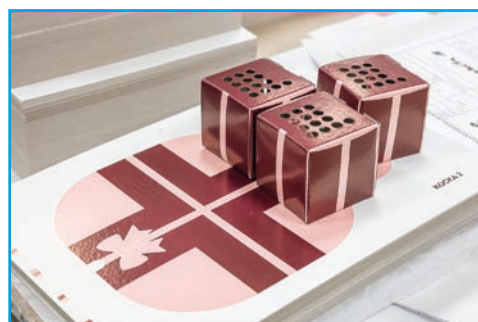
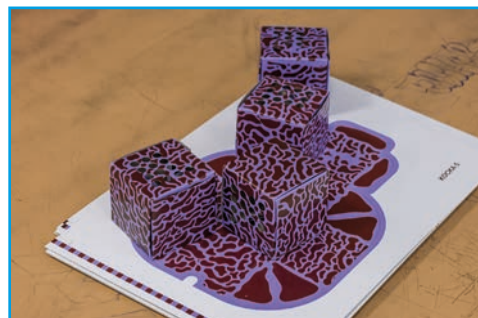
Polygrafický priemysel dnes potrebuje kvalifikovaných odborníkov viac ako kedykoľvek predtým. Tlačiarne na Slovensku aj v zahraničí dlhodobo hľadajú tlačiarov schopných samostatne obsluhovať moderné technológie a zabezpečiť vysokú kvalitu výroby. Absolventi odboru operátor tlače preto patria medzi profesie s výborným uplatnením na trhu práce a zamestnávateľa prejavujú záujem prakticky o každého odborne pripraveného absolventa.

PRINT STAR tak nie je iba súťažou. Je dôkazom, že kvalitné odborné vzdelávanie, zánietení pedagógovia a úzka spolupráca škôl s polygrafickou praxou vytvárajú pevné základy pre budúcnosť celého odvetvia. Deväť úspešných ročníkov potvrdilo, že toto podujatie má svoje pevné miesto medzi najvýznamnejšími odbornými súťažami svojho druhu v strednej Európe.

Organizátori sa už dnes tešia na jubilejný **10. ročník súťaže PRINT STAR**, ktorý bude nielen oslavou desaťročnej tradície, ale aj ďalšou príležitosťou stretnúť sa s mladými talentmi, pedagógmi a odborníkmi z praxe. Veríme, že jubilejný ročník opäť potvrdí, že budúcnosť polygrafie stojí na kvalitnom odbornom vzdelávaní, moderných technológiách a ľuďoch, ktorí svoje remeslo vykonávajú s hrdosťou a profesionalitou.

Ing. Roman Šíp, PhD.

Foto: Martin Petrík

Čo mi dala SOŠ polygrafická?

Čo mi dala táto škola?

Predpokladám, že očakávate zoznam kladov, pozitívnych postrehov, spomienok a zážitkov. Avšak čo keby na konci tohto konštatovania bol otáznik? Napokon, jedným z benefitov, o ktoré som bohatšia, je práve neustála polemika, konfrontácia poznatkov a zručností s budúcnosťou.

Premýšľanie nad tým, či sa „oplatí“ študovať na SOŠ polygrafickej zoči-voči neodvratnému osudu, a teda voľbe vysokej školy, mi paradoxne pomáha nachádzať odpovede na túto otázku. Pôvodne som zo základnej školy chcela ísť na umeleckú školu, digitálne médiá a polygrafia čakali pokorne na to, či spravím „talentovky“. Aj keď som ich spravila, skončila som pod čiarou, a tak som tu. A dobre som urobila!

Táto škola je oveľa praktickejšia. Dynamika spoznávania grafických programov a práca s dizajnom ma baví, rovnako využívanie mojich kresieb a fotografií pri tvorbe webového obsahu. Predpokladám, že na každej škole existujú predmety, ktoré sú teoreticky „nudné“, našťastie ich je tu znesiteľné množstvo. Vďaka tejto škole som svoje portfólio dostala do kalendára, časopisov i na výstavu. Prostredníctvom

Po úspešnom návrate z Dánska sa Rebeka Kriššáková podelila o svoje dojmy z programu Erasmus. Riaditeľovi školy a učiteľom anglického jazyka opísala atmosféru, pozitívne skúsenosti z pracoviska a takisto aj pokrok, ktorý dosiahla vďaka každodennému používaniu anglického jazyka v pracovnej a aj bežnej komunikácii

Foto: Martin Petřík

záľuby vo fotografovaní a spracúvaní fotografií som sa veľa naučila a hľadám sa ešte čosi podučiť. Dokonca sa tu dozvedám aj niečo nové o sebe samej. Nikdy by mi nenapadlo, že by ma bavil práve slovenský jazyk alebo matematika, predsa len, nie je to moja najsilnejšia stránka, no v podaní našich úžasných učiteľiek sa stalo aj nemožné možným.

Každý rok som mala možnosť ísť do sveta a spoznávať s mojimi spolužiakmi nové miesta a kultúry. Som rada, že som mohla ísť v rámci Erasmusu aj do Dánska,

kde ma čakali noví ľudia, jedinečné prostredie a hlavne nové skúsenosti. Škola mi vlastne umožnila spoznať aj to, ako to chodí vo svete, čo je skvelé.

Aj keď je ťažké predvídať, čo bude o rok, už teraz mi je jasné, že mám dobré základy, aby som sa vedela pohybovať vo svete, ktorý je čoraz viac digitálny, ba až umelo inteligentný, a tak snád' ocení aj prirodzenú ľudskú inteligenciu. A je jedno, ako veľmi bude online.

Rebeka Kriššáková, IV. GMA

Foto: Johana Badrnová
a Kristína Žitňanská

Marketingové úvahy

Workshop s Petrom Kačenkom (executive creative director z reklamnej agentúry WLB) každoročne pomáha našim štvrtákom v odbore 3431 M 02 polygrafia, grafika tlačovín pri navrhovaní a zostavení ich dlhodobých projektov. Konzultovalo/diskutovalo sa o marketingových faktoroch, na ktoré sa zameriávajú grafici a kreatívcovia v reklame.

Litografia sa vrátila do našej grafickej dielne

Koncom školského roka sa na našej škole uskutočnil štvordňový litografický workshop pod vedením významného moravského výtvarníka Františka Pavlicu z Hroznové Lhoty, ktorý sa vo svojej tvorbe venuje najmä maľbe, kresbe, ilustrácii a grafike. Zároveň prevádzkuje vlastnú litografickú dielňu, ktorá je od roku 2011 jedinou svojho druhu na južnej Morave. Vo svojich grafických listoch i maľbách často zachytáva atmosféru Slovácka, jeho folklór, tradície, slávnosti a život regiónu.

Workshop bol určený pre žiakov odboru **02 polygrafia**. Prvá časť bola venovaná spoločnej prednáške a prezentácii, počas ktorej mali žiaci možnosť bližšie spoznať nielen samotnú techniku litografie, ale aj tvorbu a skúsenosti autora, ktorý sa tejto náročnej grafickej technike dlhodobo venuje.

Po teoretickom úvode sa osem vybraných žiakov presunulo do školskej grafickej dielne, kde ich čakala praktická časť workshopu. Každý z nich si pri niesol vlastnú pripravenú kresbu, ktorú bolo potrebné preniesť na litografický kameň. Práve tento prvý krok bol zároveň ich prvým skutočným kontaktom s procesom tvorby litografie. František Pavlica žiakov počas práce usmerňoval, vysvetľoval jednotlivé postupy a postupne ich pripravoval na celý proces tlače.

Foto: Barbora Molnárová

Na druhý deň sa dielňa naplno rozbíhala. Začalo sa s tlačou a žiaci mohli celý proces nielen pozorovať, ale predovšetkým **vyskúšať vlastnými rukami**. Postupne spoznávali, koľko presnosti, trpezlivosti a citlivosti si litografia vyžaduje. Každý krok ovplyvňuje výsledný odtlačok a práve to robí túto techniku takou fascinujúcou, ale zároveň náročnou.

Tretí a štvrtý deň patril ďalšiemu objavovaniu možností litografickej tlače. Žiaci vyskúšali aj **tlač „čaju“**, teda jednofarebnú tlač, pri ktorej mohli sledovať, ako sa ich kresba mení z pôvodnej podoby na grafický list. Skúsenejší žiaci sa pustili aj do náročnejšej práce s **viacerými farbami**. Svoje grafiky dotlačali, dofarbovali a skúšali vytvoriť dvojfareb-

ný výsledný odtlačok. Práve pri viacfarebnej tlači sa ukázalo, aká dôležitá je presnosť a dôsledná príprava každého jednotlivého kroku.

Litografia patrí medzi grafické techniky, ktoré sa nedajú úplne pochopiť iba z učebnice alebo prezentácie. Je potrebné zažiť jej celý proces – od kresby a prípravy kameňa až po samotné tlačenie a čakanie na výsledný odtlačok. Aj preto

bol workshop pre žiakov cennou skúsenosťou. Na vlastnej práci si mohli overiť, že grafika nie je iba o výslednom obraze, ale aj o technológii, remesle, trpezlivosti a schopnosti reagovať na nečakané situácie počas tlače.

Workshop bol náročný, no práve vďaka tomu priniesol žiakom novú skúsenosť. Pod vedením Františka Pavlicu pochopili základný princíp litografie a mali možnosť prejsť celým procesom od kresby až po hotový grafický list.

O to významnejší bol workshop aj pre našu školu. Po dlhšom čase sa litografii opäť podarilo vdýchnuť život v školskej grafickej dielni. Umožnil to aj nanovo zrekonštruovaný litografický lis, ktorý tak opäť dostal príležitosť slúžiť svojmu pôvodnému účelu – vzdelávaniu a tvorbe.

Štyri dni strávené v grafickej dielni tak neboli iba workshopom jednej grafickej techniky. Boli návratom k tra-

dičného remeslu, ktoré má v polygrafii svoje pevné miesto, a zároveň ukázali žiakom, že aj v dnešnej digitálnej dobe má ručná grafická tvorba svoje nezastupiteľné čaro. Litografia im dala možnosť spomaliť, sústrediť sa na proces a zažiť okamih, keď sa z ich vlastnej kresby pod tlakom lisu stáva skutočný grafický list.

Za možnosť nahliadnuť do tajov litografie a odovzdať žiakom svoje skúsenosti patrí Františkovi Pavlicovi veľké poďakovanie. Veríme, že tento workshop nebol posledným stretnutím s klasickými grafickými technikami a že sa v našej dielni budeme môcť podobným spôsobom venovať aj ďalším tradičným postupom.

Mgr. art. Barbora Molnárová

Urbanizovaný kvet

Na záver školského roka, 22. júna, sa priestory školy premenili na malú galériu. Žiaci II. G predstavili výsledky svojej grafickej tvorby na výstave s názvom Urbanizovaný kvet, ktorá bola nielen prezentáciou hotových prác, ale aj pohľadom do celého procesu ich vzniku.

Témou sa stal urbanizovaný kvet – spojenie prírody a mestského prostredia, ktoré žiaci spracovali vlastným, originálnym spôsobom. Pri tvorbe využili techniku suchej ihly, pričom vyrývali svoje návrhy do už použitej ofsetovej platne. Materiál, ktorý by za bežných okolností skončil v zbere, tak dostal druhú šancu a premenil sa na originálnu grafickú maticu. Aj samotný spôsob práce tak prirodzene prepájal výtvarnú tvorbu s myšlienkou recyklácie a opätovného využitia materiálov.

Výstava však neukázala iba výsledok. Návštevníci mohli nahliadnuť aj do myslenia a tvorivého procesu žiakov – od prvých skíc a hľadania vhodného motívu cez ceruzové návrhy a rôzne farebné variácie až po finálnu grafiku. Z jednotlivých návrhov bolo možné sledovať, ako sa prvotná myšlienka postupne menila, rozvíjala a získavala svoju konečnú podobu.

Súčasťou výstavy boli zapaspartované autorské tlače, ktoré ukázali nielen technickú zručnosť žiakov, ale predovšetkým ich kreativitu, osobitý výtvarný rukopis a schopnosť premýšľať nad obrazom. Každý urbanizovaný kvet tak získal vlastný charakter a svoj osobitý príbeh.

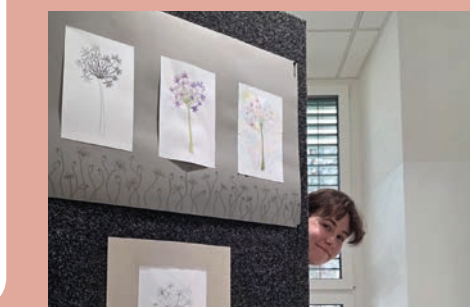

Výstava bola zároveň príležitosťou ukázať aj ďalšiu grafickú techniku, s ktorou sa žiaci počas roka zoznámili. Priamo počas vernisáže jedna zo žiačok predviedla tvorbu návrhu urbanizovaného kvetu na litografickom kameni. Návštevníci tak mohli sledovať ukážku techniky, ktorú si žiaci osvojili počas workshopu litografie. Výstava sa tak na chvíľu stala aj malou živou ukážkou grafického procesu.

Celá prezentácia bola príjemným záverom školského roka a zároveň dôkazom, že výtvarná tvorba nie je iba o výslednom obraze. Je aj o hľadaní, skúšaní, objavovaní, premýšľaní a radosť z tvorby. Žiaci ukázali, že aj obyčajný, už použitý materiál môže dostať nový život a premeniť sa na hodnotné umelecké dielo.

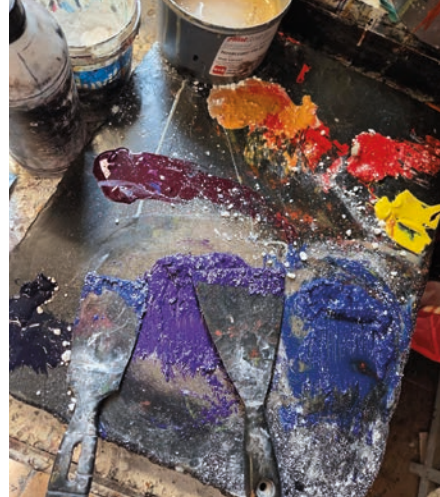

Vernisáž bola príjemným pohľadom duše pred začiatkom prázdnin – chvíľou zastavenia, stretnutia s umením a zároveň malou oslavou tvorivosti našich žiakov. A možno práve v tom bola jej najväčšia sila: ukázala, že aj z toho, čo už doslúžilo, môže vzniknúť niečo nové, krásne a hodnotné.

Mgr. art. Barbora Molnárová

Foto: Barbora Molnárová a Martin Petrík

Ked' sa grafika tvorí vrstva po vrstve

Financovaný
Európskou úniou

V dňoch 17. – 19. augusta 2026 som v rámci mobility Erasmus+ absolvovala odborný workshop zameraný na litografiu a viacfarebnú tlač autorského výtlačku v litografickej dielni výtvarníka Františka Pavlicu v Hroznové Lhotě.

Počas troch dní som pod jeho vedením prešla celý proces tvorby vlastného grafického listu – od prípravy výtvarného návrhu a jeho prenosu na litografický kameň až po samotnú viacfarebnú tlač. Vyskúšala som prípravu jednotlivých farebných vrstiev, vykryvacie kresby, brúsenie a prípravu kameňa, ako aj správne označovanie a signovanie hotových grafických listov.

Pri viacfarebnej litografii vzniká obraz postupne, vrstva po vrstve. Každá farba si vyžaduje samostatnú prípravu a presnosť, pretože každý krok ovplyvňuje výsledný odtlačok. Práve praktická skúsenosť mi umožnila lepšie pochopiť náročnosť tejto tradičnej grafickej techniky.

Som rada, že som mala možnosť nahliadnuť do profesionálneho litografického pracoviska. Workshop bol pre mňa cennou odbornou skúsenosťou a zároveň inšpiráciou, ktorú môžem ďalej využívať vo svojej pedagogickej praxi. **Nové poznatky a skúsenosti chcem preniesť aj k svojim žiakom a ukázať im, že klasické grafické techniky majú svoje miesto aj v dnešnej digitálnej dobe.**

Mgr. art. Barbora Molnárová

BSK ocenil našu maturantku

Žiačka Tornyaiová Eva v minulom školskom roku úspešne ukončuje štúdium maturitnou skúškou v odbore grafika tlačových médií. Počas štyroch rokov patrila medzi najaktívnejších a najzodpovednejších študentov školy. Významný úspech dosiahla v celoštátnej odbornej súťaži ZENIT, kde získala vynikajúce 2. miesto, čím úspešne reprezentovala školu aj Bratislavský kraj. Dlhodobu sa podieľala na propagácii školy a tvorbe vizuálov školských podujatí, čím výrazne prispela k jej prezentácii na verejnosti. Ako líderka tímu úspešne riadila projekt tvorby unikátnej spoločenskej kartovej hry – od prvotného nápadu cez grafické spracovanie až po finálnu fyzickú realizáciu.

Počas celého pôsobenia na SOŠ polygrafickej bola vďaka svojej kreativite, iniciatívneho prístupu a pracovitosti výnimočným príkladom pre ostatných žiakov.

Ing. Patrik Jurkovič

Tak blízko a tak d'aleko

Boli ste už niekedy v Brne? Verte alebo nie, ale v tomto českom meste, ktoré je od Bratislavy vlakovým spojením vzdialené len približne hodinu a pol, mnohí ešte nikdy neboli – a to nehovoríme len o žiakoch. Ja Brno zbožňujem. Je to taká malá, mladšia a o čosi šialenejšia Praha. Niečo úplne iné ako naša Bratislava, avšak nie až tak rozdielne, aby sme sa tam necítili ako doma.

Keď sme teda ako trieda premýšľali, kam by sme mohli na konci roka ísť, rada som navrhla práve toto mesto. A uspelo! Ráno o ôsmej sme vyrazili z hlavnej vlakovej stanice v Bratislave a už o pol desiatej sme boli v Brne. Privítalo nás samé „jo“, „hele“ a „brýjtro“, ale my sme už mali plány. Pomaly sme vyrazili strmými brnianskymi uličkami za najznámejšími bodmi mesta. Pozreli sme si netradičný brniansky orloj a ďalej sme nasledovali povestného brnianskeho draka – ktorým je, koniec koncov, vypchatý krokodíl. Prešli sme mesto krížom-krážom, za-

stavili sme sa na námestí, pozreli sme si aj dopoludňajšie trhovisko, ktoré voňalo po čerstvých marhuliach a kvetoch, a dali sme si po kopčeku zmrzliny. No a tu už začalo to, prečo sme sem prišli – náš hlavný bod programu, ktorým bola prehliadka atómového krytu pod mestom Brno. Tú sme absolvovali so sprievodcom po tme a len s čelovkami. Dozvedeli sme sa zaujímavé fakty o tomto „protibombovom“ kryte, na čo slúžili jednotlivé miestnosti a akým spôsobom mal ochrániť ľudí. Najlepší bol však chlad v kryte, keďže vonku bolo možno aj 35 stupňov a v kryte maximálne 20. To bola úľava!

Po prehliadke krytu sme si dali pauzu na obed, kávičku a oddych a potom šup na hrad. Ak ste to nevedeli, brniansky hrad sa od centra mesta nachádza sotva 10 minút cesty. Nám to trvalo v tom teple možno dlhšie, lebo nie každému sa chcelo. A áno, nebolo to ľahké, ale dali sme to a prezreli sme si aj toto ikonické miesto Brna. Urobili sme si fotografie, oddýchli sme si pri fontáne a ani sme nevedeli ako, a už bol najvyšší čas vyraziť naspäť na vlak. Teplu nám dalo zabráť, ale všetci vieme, že cesta za zážitkami nie je jednoduchá. Také zážitky si však pamätáme najlepšie!

Mgr. Marianna Oravcová

Erasmus Sicília CA 2026

Catania: mesto histórie, trhov, mora a nekonečných možností

Prvý dojem a každodenný život

Catania je skutočné sicílske mesto plné kontrastov. Niektoré budovy pôsobili staro, poškodené alebo zanedbane, ulice boli miestami chaotické a autá stáli takmer všade. Zároveň však mala Catania zvláštnu energiu. Všetko pôsobilo živšie, hlučnejšie a spontánnejšie než na Slovensku.

Po niekoľkých dňoch sa aj obyčajné veci stali súčasťou denného režimu. Ráno raňajky v hoteli, presuny metrom do práce, večere v reštauráciách a večerné prechádzky mestom. Metro bolo praktické, pretože naša stanica bola prvou zastávkou na linke, a firma, v ktorej sme pracovali, sa nachádzala na druhej strane mesta.

Horúčavy boli únavné a slnko veľmi silné. Napriek tomu sme si postupne zvykli na rytmus mesta. Catania nie je uhladená, ale práve preto pôsobí autenticky. Je to miesto, kde sa história mieša s každodenným chaosom.

Architektúra a história

Historické centrum Catanie ukazuje úplne inú tvár mesta než jeho okrajové časti. Mesto nepôsobí ako miesto, ktoré by vzniklo naraz. Skôr je to priestor, kde sa vrstvy dejín ukládajú jedna na druhú.

Medzi najvýraznejšie miesta patrí Basilica Cattedrale di Sant'Agata, zasvätená patrónke mesta. Blízko nej sa nachádza Fontana dell'Elefante. Čierny slon z lávového kameňa nesúci obelisk je jedným zo symbolov Catanie.

Ďalším silným miestom bol Castello Ursino. Hrad bol postavený v 13. storočí a pôvodne sa nachádzal bližšie pri mori. Vplyvom sopečnej činnosti a lávových prúdov sa však krajina zmenila a dnes stojí hrad ďalej od pobrežia. Zaujímavé boli aj rímske pamiatky, napríklad rímsky amfiteáter a Teatro Antico Greco-Romano di Catania.

Pri jednej prechádzke sme sa dostali na strechu kostola, odkiaľ bol na Cataniu nádherný výhľad. Univerzitná budova vedľa kostola pôsobila takmer ako z filmu, s historickými priestormi a starou architektúrou.

Trhy, ulice a miestna atmosféra

Trhy v Catanii sú samostatným zážitkom. Pri hoteli sme mali trh, na ktorom sa dalo nájsť takmer všetko. Úplne inú atmosféru mal rybí trh. Bol hlučný, živý a veľmi intenzívny. Pre niekoho to môže byť chaotické, ale práve tam bolo cítiť skutočný každodenný život Catanie.

Catania je zároveň mestom pouličných momentov – pouliční hudobníci, predavači na pláži, ľudia v parkoch, motorkári, ktorí nás z ničoho nič vystrašili trúbením, alebo nočný strážnik na pláži, ktorý okamžite spoznal Slovensko vďaka Marekovi Hamšíkovi.

Jedlo a večerný život

Sicíliu nemožno oddeliť od jedla, ktoré bolo veľkou súčasťou zážitku. Po práci alebo výlete malo spoločné jedlo vždy význam oddychu a stretnutia celej skupiny. Večerná Catania mala svoju vlastnú atmosféru. Historické centrum bolo plné ľudí, svetiel a zvukov. Reštaurácie, bary, námestia a parky vytvárali pocit, že mesto žije aj neskoro večer.

Možnosti cestovania z Catanie

Catania je výborným východiskovým bodom na spoznávanie ďalších častí Sicílie. Najsilnejším výletom bola Etna. Sopečný povrch, krátery, štrk, po ktorom sa dalo šmýkať, a výhľad na more vytvorili pocit, akoby sme sa ocitli na inom svete.

Ďalším krásnym miestom bola Taormina. Oproti Catanii pôsobila čistejšie, upravenejšie a turistickejšie. Syrakúzy a Noto zas ukázali inú podobu sicílskej histórie a barokovej architektúry. Palermo bolo vzdialenejšie, ale za návštevu stáli Palermo Cathedral, Palazzo dei Normanni a Palatínska kaplnka. Človek môže v jednom meste zažiť sopku, more, historické centrá, turistické mestá aj veľkomesto.

Záver

Catania je mesto, ktoré nemusí každému učarovať na prvý pohľad. Je hlučné, miestami chaotické, horúce a nie vždy upravené. Zároveň je však plné histórie, výraznej architektúry, nečakaných situácií a možností cestovania. Po troch týždňoch sme ju nevnímali iba ako miesto, kde sme bývali počas Erasmu, ale ako mesto, ktoré sa stalo súčasťou našich každodenných zážitkov.

Tomáš Hanuliak a Lukáš Račko,
III. GMB

Foto: Petra Farkas, Tomáš Hanuliak
a Lukáš Račko

Jedlo

Počas nášho trojtýždňového pobytu sme mali možnosť objavovať zákutia talianskej kuchyne na Sicílii. Mali sme možnosť vyskúšať rôzne tradičné jedlá, ako napríklad arancini alebo caponata. Dokonca sme skúšali aj dezerty, ako sú granita alebo cannoli, keď sme boli buď v meste, alebo niekde na výlete.

Počas bežného dňa sme začínali ráno veľmi jednoduchými raňajkami. Boli to hlavne sladké jedlá, napríklad croissanty, bábovky a iné pečivo. Často sme si dávali aj sladké pečivo s kávou alebo ovocné džúsy, čistú vodu či kávu.

Počas dňa sme sa stravovali rôzne, vždy podľa toho, kde sme sa práve nachádzali. Obed sme si každý vyberali individuálne, ale veľakrát sme sa snažili zjesť aj niečo miestne. U mňa to boli morské plody, ktoré boli v Sicílii na každom kroku.

Na večeru sme každý deň chodili do dvoch rôznych reštaurácií, takže sme mali možnosť vyskúšať viac jedál a spoznať rôzne chute. Večeru sme začínali predjedlom, ktoré sa skladalo z hranolčiek, opečenej bagety s nakrájanou paradajkou a vyprážaným syrom. Párkrát sme mali aj variant B s guľčkami, ktoré boli na štýl Arrancin, a taktiež aj takú menšiu jednoduchú pizzu. Ďalším jedlom boli cestoviny alebo pizza, napríklad Margherita, pizza s hranolčkami a syrom alebo Pasta alla Norma. Niekedy sme dostali aj mäso, ktoré bolo dobre pripravené.

Ako dezert sme mali aj vyprážané sladké pečivo s Nutellou, ktoré bolo veľmi sladké a chutné. Boli sme radi, že sme si po večeri mohli dať ešte niečo sladké.

Celý pobyt nám priniesol veľa nových gastronomických zážitkov. Sicílska kuchyňa je veľmi pestrá a chutná a vďaka nej sme mohli spoznať nové jedlá aj kultúru Talianska.

Lenka Jochová, IV. G.

Foto: Lenka Jochová

Kultúrne výlety počas našej mobility na Sicílii

Počas našej mobility v Catanii sme mali možnosť spoznať nielen miestnu kultúru, ale aj najznámejšie miesta Sicílie. Takmer každý týždeň sme absolvovali nový výlet, vďaka ktorému sme objavili históriu, prírodu aj jedinečnú atmosféru ostrova. Začali sme kopu nových zážitkov, na ktoré nikdy nezabudneme!

Etna / Naším prvým výletom bola návšteva aktívnej sopky Etna, najvyššej aktívnej sopky v Európe. Krajina sa postupne menila a všade okolo nás boli čierne lávové kamene. Mali sme nádherný výhľad na okolie a samotnú Sicíliu. Konečne sme uvideli mohutnú sopku zblízka, ktorú sme doteraz videli iba z diaľky. Dozvedeli sme sa zaujímavosti o jej častom období vulkanickej aktivity. Chladnejšie počasie na vrchole bolo príjemnou zmenou oproti horúcemu pobrežiu.

Taormina

Ďalšou zastávkou bola Taormina, jedno z najkrajších miest na Sicílii. Prechádzali sme sa úzkymi uličkami plnými obchodíkov, kaviarní a reštaurácií. Z vyhlíadok sme obdivovali pobrežie a čisté tyrkysové more. Celé mesto malo príjemnú dovolenkovú atmosféru.

Syrakúzy / Syrakúzy nás zaujali svojou bohatou históriou. Navštívili sme historické centrum Ortigia, ktoré je zapísané v zozname UNESCO. Videli sme nádhernú katedrálu, staré námestia aj prístav. Mesto bolo kedysi jedným z najvýznamnejších centier starovekého Grécka. Syrakúzy v nás zanechali silný kultúrny dojem.

Noto / Po návšteve Syrakúz sme pokračovali do mesta Noto, ktoré je známe svojou barokovou architektúrou. Väčšina budov bola postavená zo svetlého kameňa, ktorý sa na slnku krásne leskol. Obdivovali sme zdobené kostoly, balkóny aj široké ulice.

Palermo / Posledným veľkým výletom bolo hlavné mesto Sicílie – Palermo. Cestovali sme skoro ráno vlakom a počas cesty sme pozorovali kaktusy, polia aj pasúce sa kravy. Navštívili sme historické centrum, kde sme videli množstvo kostolov, palácov a známych námestí. Napriek vysokým teplotám sme si výlet veľmi užili. Palermo bolo skvelou bodkou za našimi kultúrnymi výletmi počas mobility.

Každý z týchto výletov nám priniesol nové zážitky, vedomosti aj krásne spomienky.

Tara Pokrivčáková, Kristína Čistá, III. GMB

Financovaný
Európskou úniou

Practice vs Experience

During my mobility period, I completed an internship at Grafiche Greco, a printing and graphic design company in Sicily. From the very beginning, I was involved in real client projects, which gave me valuable insight into the daily work of a graphic designer.

My responsibilities included editing layouts, adjusting colours, resizing designs for different products, and preparing print-ready files. I worked on a wide variety of materials, including business cards, menus, stickers, magnets, banners, promotional posters, and product mock-ups. Almost every project required revisions based on client feedback, whether it involved changing colours, replacing graphics, or modifying layouts. This taught me how important it is to listen carefully to clients and create designs that match their vision rather than adding unnecessary elements.

Instead of only designing on a computer, I also assisted with the printing process and learned how digital designs are transformed into finished products. I gained hands-on experience with thermal printers,

colour laser printers, large-format printers, UV printers, sticker printers, laminating machines, and manual paper-cutting tables.

Working in a real business environment improved my communication, teamwork, adaptability, and time management. Receiving positive feedback from my supervisors motivated me to continue improving and gave me confidence in my abilities as a future graphic designer. Looking back, the internship gave me practical experience that cannot be learned in a classroom. If I could change one thing, I would simply choose to stay longer so I could take on even more challenging projects and continue developing my skills.

Sofia Francistyová, IV. GMB

Foto: Lenka Jochová, Tara Pokrivčáková, Kristína Čistá a Sofia Francistyová

Od rekonštrukcií po kampusy budúcnosti

Bratislavská župa mení školy, odbory aj spôsob vzdelávania

Bratislavský samosprávny kraj (BSK) dlhodobo ukazuje, že moderné školstvo nie je iba o nových učebniciach či technickom vybavení. Je aj o kvalitných budovách, bezpečných športoviskách, moderných odborných učebniach, atraktívnych odboroch, dobrých podmienkach pre učiteľov a predovšetkým o tom, aby sa mladí ľudia dokázali uplatniť v reálnom živote. Preto župa v posledných rokoch systematicky investuje práve do školstva.

„V sieti BSK je 49 stredných škôl, dve jazykové školy a samostatný internát. Na župných stredných školách študuje viac ako 23-tisíc žiakov a každý rok pribúdajú tisíce nových prvákov. Len v školskom roku 2025/2026 nastúpilo na župné stredné školy viac ako 5 300 prvákov,“ priblížil predseda BSK Juraj Droba.

Od starých budov k moderným školám 21. storočia

Jednou z najviditeľnejších zmien je postupná obnova školských budov. Župa rekonštruje nielen historické objekty, ale aj školské areály, odborné učebne, telocvične a športoviská. Dôležitou súčasťou je energetická obnova ako zateplovanie budov, výmena okien a ďalšie opatrenia, ktoré znižujú energetickú náročnosť a zároveň vytvárajú kvalitnejšie prostredie pre žiakov aj pedagógov. Modernizácia sa však nekončí pri samotných budovách. Župa obnovuje aj školské areály a športoviská. Nové alebo zrevitalizované športové plochy pribudli vo viacerých školách. Cieľom je, aby pohyb nebol iba súčasťou povinnej telesnej výchovy, ale prirodzenou súčasťou života mladých ľudí.

Viac investícií do odborného vzdelávania

Bratislavský kraj zmenil aj vnímanie a obraz stredných odborných škôl. Z tradičných škôl sa postupne stávajú moderné vzdelávacie centrá, ktoré sú úzko prepojené s potrebami zamestnávateľov. Župa investuje do moderných dielní, laboratórií a odborných učební, zavádza nové odbory a podporuje spoluprácu škôl s firmami. Dôvod je jednoduchý. Absolvent strednej odbornej školy má byť po skončení štúdia pripravený nielen na ďalšie vzdelávanie, ale aj na konkrétnu prácu. Aj preto vznikli centrá odborného vzdelávania a prípravy, ktoré poskytujú kvalitnejšie podmienky na praktické vyučovanie a prepájajú školské prostredie s reálnym pracovným prostredím. Dôležitým trendom je tiež vznik nových a atraktívnejších odborov. Už v predchádzajúcich rokoch pribudli napríklad odbory zamerané na inteligentné technológie a programovanie digitálnych technológií, grafický a priestorový dizajn, fotografický dizajn, rybárstvo a vodný manažment, ale aj odbory reagujúce na potreby gastronomického, zdravotníckeho či poľnohospodárskeho sektora. Záujem mladých ľudí pritom ukazuje, že tento smer má zmysel. Záujem o župné stredné školy v minulosti vzrástol približne o tretinu.

Kampusy ako nová kapitola odborného školstva

Ešte ďalej chce Bratislavský kraj posunúť odborné vzdelávanie prostredníctvom kampusov. Nejde iba o nové budovy škôl. Kampus má byť integrovaným vzdelávacím centrom, ktoré prepája viacero oblastí – školstvo, prax, zamestnávateľov, akademické prostredie, moderné technológie a celoživotné vzdelávanie.

Kampus bioenergetiky a krajiny tvorby v Bernolákove

Jedným z najvýraznejších projektov je Kampus bioenergetiky a krajiny tvorby v Bernolákove. Prepája poľnohospodárstvo, ochranu prírody, bioenergetiku a progresívne technológie. Súčasťou modernizácie sú odborné učebne a ďalšie zázemie pre praktickú výučbu, pričom najbližšie má pribudnúť aj moderný skleník.

V Modre župa pripravuje Vinársko-ovocinársky kampus, ktorý má reagovať na špecifiká malokarpatského regiónu a potrebu moderného vzdelávania v oblasti vinohradníctva, ovocinárstva a súvisiacich odborov.

Vinársko-ovocinársky kampus v Modre

V Petržalke zase vzniká ambiciózny Kampus zdravia a športu. Bude to moderné centrum prepájajúce šport, zdravie, prevenciu, vzdelávanie aj výskum. Určený bude nielen pre žiakov a profesionálnych športovcov, ale aj pre širokú ve-

Kampus zdravia a športu v Petržalke

rejnoscť, odborníkov či ľudí s chronickými ochoreniami. Projekt zároveň zásadne mení pohľad na fungovanie stredných športových škôl a prináša koncept, ktorý na Slovensku nemá obdobu. Súčasťou bude aj moderné diagnostické centrum fungujúce ako komplexné miesto služieb pre ľudí s chronickými ochoreniami. Poskytovať bude odborné konzultácie, diagnostiku aj podporu v oblasti prevencie a zdravého životného štýlu. V rámci areálu vznikne nová multifunkčná mestská zóna s komplexnou vzdelávacou a športovou infraštruktúrou.

„Kampusy tak predstavujú aj zmenu filozofie. Namiesto izolovaných škôl vzniknú moderné centrá, ktoré budú sústreďovať technológie, odborné vzdelávanie, prax a spoluprácu s partnermi na jednom mieste,“ doplnil predseda BSK Juraj Droba.

Investícia do školy znamená aj investíciu do učiteľov

Moderná škola však nie je iba budova. Jej najdôležitejšou súčasťou zostáva človek – učiteľ. Preto Bratislavský kraj venuje pozornosť tiež podmienkam pedagogických zamestnancov. Kraj sa snaží učiteľov motivovať a udržať v školstve aj prostredníctvom vlastných benefitov. Medzi ne patrí napríklad zvýšenie platu začínajúceho učiteľa o 100 eur, hradenie krúžkov a mimoškolskej činnosti, vyššie odchodné či bezplatné kurzy cudzích jazykov. Súčasťou podpory je aj oceňovanie pedagógov a najlepších žiakov. Aj týmto spôsobom kraj zdôrazňuje, že kvalitné školstvo nevytvárajú iba investície do budov, ale predovšetkým ľudia, ktorí v nich každý deň učia a pracujú.

Aj tradícia sa môže zmeniť na moderné centrum

Ako príklad premeny župného školstva možno spomenúť Strednú odbornú školu polygrafickú v bratislavskej Rači. Škola s históriou siahajúcou do roku 1951 prešla v posledných rokoch výraznou premenou a dnes je ukážkou toho, ako môže vyzeráť moderné odborné vzdelávanie. V rámci rekon-

štrukcie a investičnej podpory Centra odborného vzdelávania a prípravy tu vznikli nové odborné dielne praktického vyučovania, odborné triedy teoretického vyučovania a priestory prispôbené podmienkam podnikateľského sektora. Projekt v hodnote viac ako 3,4 milióna eur z nenávratného finančného príspevku a s ďalším spolufinancovaním BSK pri-niesol aj moderné technické vybavenie vrátane štvorfarebného tlačového stroja a spektrofotometra. Premenu prešla i samotná budova, a to v rámci zvýšenia

energetickej efektívnosti budovy teoretického vyučovania. Výrazným prvkom sa stalo nové zastrešené átrium, ktoré vytvorilo moderný priestor pre život školy. Súčasťou postupnej premeny sú tiež športoviská, bezbariérové riešenia a ďalšie úpravy areálu. Polygrafická škola zároveň ukazuje, že odborné vzdelávanie dnes už dávno nie je iba o tradičnej tlačí.

Predseda BSK Juraj Droba a riaditeľ školy Roman Šíp

Moderná polygrafia prepája grafiku, digitálne médiá, technológie, prípravu dát a moderné produkčné systémy. Práve prepojenie remeselnej tradície s digitálnymi technológiami robí zo školy atraktívne centrum pre odbory, ktoré majú svoje miesto aj na súčasnom trhu práce.

„Nejde iba o to, aby boli školy krajšie. Ide o to, aby boli kvalitnejšie, modernejšie, energeticky úspornejšie, technologicky vybavené a aby ich absolventi nachádzali uplatnenie v regióne. Od rekonštruovaných budov cez nové športoviská, učebne a odbory, podporu učiteľov až po veľké kampusy budúcnosti. Tak vzniká školstvo, ktoré má reagovať na potreby dneška a zároveň pripravuje Bratislavský kraj na ďalšie desaťročia,“ priblížil predseda BSK Juraj Droba.

Na našej škole sa 9. júna 2026 uskutočnil historicky prvý ročník súťaže **DESIGN HEADS**, určenej pre žiakov odboru **grafik digitálnych médií**. Hoci išlo o premiéru, už od prvých minút bolo jasné, že nás čaká deň plný kreativity, sústredenia a skvelej tímovej spolupráce.

DESIGN HEADS 2026:

Ked' sa kreativita spojí s kódom

Súťaž bola postavená na princípe, s ktorým sa žiaci môžu stretnúť aj v reálnej praxi. Každý tím tvorila dvojica – **grafik** a **kóder**.

Zatiaľ čo grafik navrhoval vzhľad webovej stránky, pracoval s kompozíciou, typografiou, farbami a fotografiami, úlohou kódera bolo premeniť návrh na funkčnú webovú stránku pomocou HTML a CSS. Úspech preto nezávisel len od individuálnych schopností, ale najmä od komunikácie, spolupráce a vzájomnej dôvery.

Tohtoročnou témou bola produkcia webovej stránky pre značku zmrzliny **MAOLA**. Súťažiaci dostali k dispozícii dizajn manuál, logo, produktové fotografie a ďalšie podklady, ktoré museli kreatívne spracovať do moderného one-page webu. Počas šiestich hodín vznikli originálne návrhy s rôznymi prístupmi k vizuálnemu štýlu aj technickému riešeniu. Bolo zaujímavé sledovať, ako odlišne dokázali jednotlivé tímy pracovať s rovnakými podkladmi.

Odborným garantom a členom poroty súťaže bol Ing. Juraj Kováč z reklam-

nej agentúry Lentils, s. r. o., ktorý žiakom počas súťaže poskytol množstvo odborných rád. Pri hodnotení porota sledovala nielen estetickú úroveň návrhu, ale aj dodržanie vizuálnej identity, kvalitu kódu a celkové technické spracovanie. Rozhodovanie nebolo jednoduché, pretože viaceré práce boli veľmi kvalitné a každý tím priniesol vlastné originálne riešenia.

Po dôkladnom hodnotení sme ocenili tri najúspešnejšie súťažné dvojice. Víťazom srdečne gratulujeme a zároveň ďakujeme všetkým súťažiacim za ich nasadenie, kreativitu a odhodlanie. Veríme, že získané skúsenosti budú pre nich cenným prínosom nielen počas štúdia, ale aj v ich budúcej profesijnej kariére.

Prvý ročník ukázal, že naši žiaci majú talent, množstvo skvelých nápadov a dokážu pracovať ako zohratý tím. A práve o tom je DESIGN HEADS – spojiť dizajn s technológiami a ukázať, že tie najlepšie digitálne riešenia vznikajú vtedy, keď sa kreativita stretne s kvalitným kódom.

Už teraz sa tešíme na ďalší ročník súťaže **DESIGN HEADS** a sme zvedaví, aké nápady, riešenia a talenty prinesie nabudúce.

Mgr. Monika Babušková

Foto: Martin Petřík

ČO V MINULOM ROKU ZVLÁDLI DRUHÁCI

ODBORU DIZAJNÉR OBALOV

Štúdium odboru dizajnér obalov so sebou prináša mnohé zaujímavé kreatívne výzvy. Žiaci musia počas 4 rokov zvládnuť mnohé stránky procesu výroby rôznorodých obalov. Na začiatok sa potrebujú naučiť ovládať softvéry, v ktorých budú spracovávať grafický aj technický návrh obalu, takisto musia rozvinúť svoju vlastnú tvorivosť, získať súvislosti v kompozícii, typografii a práci s farbami a následne sa púšťajú do tvorby konštrukcie aj vizuálneho návrhu dizajnu konkrétnych obalov.

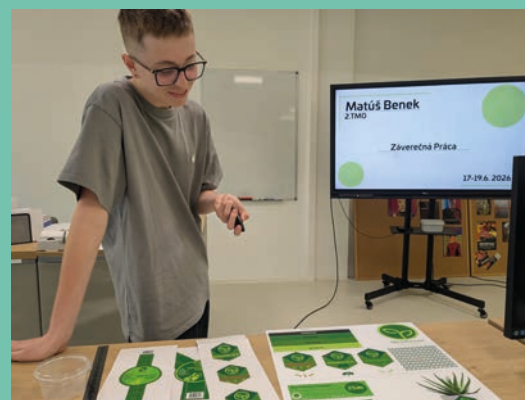
V druhom ročníku na odbornom výcviku žiaci skutočne zvládli potrebný softvér – prevažne Adobe Illustrator a Photoshop, následne sa naučili pripravovať jednoduché digitálne výsekové linky a správne vytvoriť výsek vhodný pre dané zadanie.

Výslednou záverečnou prácou na konci ročníka žiaci vyskúšali svoje schopnosti vo všetkých oblastiach. Na konkrétny produkt a pre konkrétnu slovenskú značku zaoberajúcu sa mestským farmárčením navrhovali kompletne novú vizuálnu identitu, jej základné prvky, ktoré následne použili pri tvorbe návrhov etikiet na plastové dózy a kvetináče. Správne vytvorená vizuálna identita obsahovala redizajn loga, návrh farebnej škály, typografických či iných grafických prvkov a celá bola odprezentovaná v digitálnej aj tlačenej podobe. Etikety na dózy museli spĺňať konkrétne rozmery a technické parametre a okrem fyzických výťahov museli byť prezentované aj vo forme mockupov. Vizuál doplnili mockupy ďalších tlačovín.

Úloha to bola neľahká, pretože spájala mnoho potrebných zručností, technických aj estetických, no žiaci sa do nej pustili s vervou a navrhli skutočne zaujímavé riešenia grafického problému. „Obalárom“ držíme palce do tretieho ročníka, v ktorom sa popasujú s komplexnými konštrukčnými a dizajnerskými zadaniami.

Bc. Monika Kopcová

Prax 1. G - záverečné diela

Žiaci prvého ročníka odboru grafik tlačovín absolvujú počas roka predmet nazývaný prax. Častou náplňou tohto predmetu je ovládnutie softvéru na spracovanie bitmapového obrazu Adobe Photoshop a tiež zvládnutie základov fotografie. Počas roka sa teda stretnú s témami, ako sú technika fotografie, kompozícia, úprava fotografií, produktová fotografia, retuše, fotomontáže, mockupy a ďalšie...

Symbolickým ukončením tejto výuky je preukázanie nadobudnutých zručností a vedomostí vo forme tvorby

série fotografií na vlastnú tému a ich digitálne spracovanie vo forme úprav, retuší a následného rozloženia do fotokoláže a prípravy na tlač.

Práce tohto prvého ročníka sa niesli v najrôznejších témach, ako sú napríklad fotografie prírody, portrétov, reportáž či štúdie prostredia. Výsledné diela boli skutočne podarené! Tešíme sa z úspešného zvládnutia a plného využitia praxe prvého ročníka a žiakom želáme podobný entuziazmus aj do ďalšieho roka!

Bc. Monika Kopcová

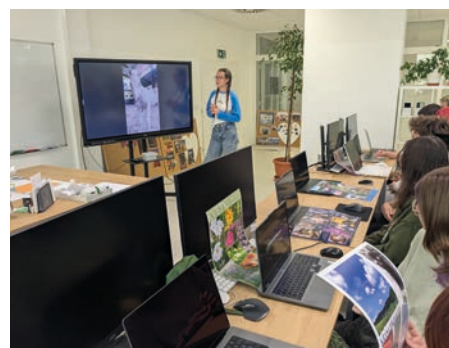

Foto: Monika Kopcová

Exkurzia v tlačiarňi Purgina

Na konci školského roka 2025/2026 mali naši žiaci viaceré príležitosti nahliadnuť do výrobného procesu polygrafických firiem a získať tak predstavu o praktickom uplatnení všetkého, čo sa na odborných predmetoch a odbornom výcviku učia. Žiaci 2. ročníka odboru dizajnér obalov absolvovali exkurziu v tlačiarňi, ktorá sa ich priamo týka. Čo tam presne videli, o tom nám píše jeden zo žiakov.

Po vstupe do slovenskej tlačiarne Purgina nás privítal riaditeľ výroby. Spoločne sme prešli marketingové oddelenie, kde sa podľa všetkého dotvárali a dokončovali etikety pre firmy, ktoré si ich tu dávajú tlačiť, keďže práve etikety sú ich hlavným zameraním.

Medzi najznámejšie značky, ktoré s touto tlačiarňou spolupracujú, patria:

- Hubert J.E. – jeden z najznámejších výrobcov šumivých vín v strednej Európe;
- Stock Spirits – medzinárodná alkoholová skupina, pod ktorú patria populárne značky liehovín ako Fernet Stock, Republica, Božkov či Amundsen;
- vinárstvo Tokaj Macik Winery alebo Villa Víno Rača.

Riaditeľ nás previedol okolo rôznych typov tlačových zariadení, ako sú:

- digitálne tlačové stroje – určené na menšie a stredné série etikiet;
- flexotlač – hlavný pilier výroby, určený na vysokonákladovú a rýchlu tlač priemyselných, potravinárskych či kozmetických etikiet;
- ofsetové stroje – používané na dosiahnutie najvyššej kvality tlače, najmä pri drahších a známejších značkách.

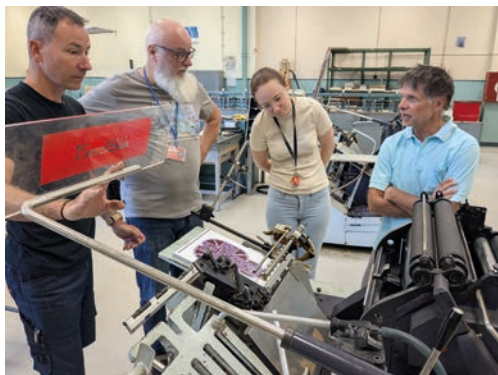
V prevádzke sa nachádzajú aj prístroje na zušľachtovanie, napríklad na horúcu či studenú razbu. Pomocou nich sa na etikety (hlavne pri vínach) aplikuje strieborná, zlatá alebo farebná fólia. Používajú tiež reliéfne a výsekové stroje, ktoré zabezpečujú presný tvarový výsek etikiet a slepotlač.

Celá tlačiareň, prostredie aj samotná exkurzia pôsobili uvoľnene a príjemne. Ako budúcich obalárov nás najviac nadchlo, že sme videli tieto tlačové stroje pracovať naživo.

Matúš Benek, III. TMO

Vzdelávanie majstrov odbornej výchovy

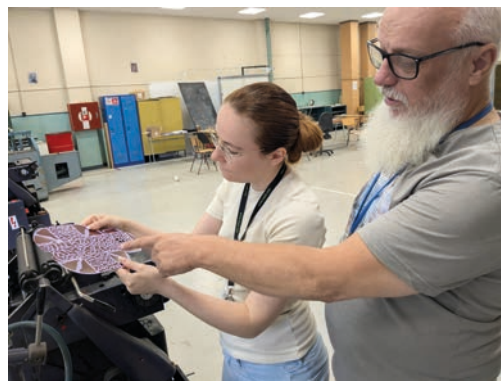
Žiaci odchádzajú na prázdniny a my, pedagógovia, máme pred sebou špeciálne dni, ktoré už nevyplnía pravidelné vyučovanie. Čo vtedy robíme? V tomto čase sa ponúka mnoho zaujímavých možností, keď sa okrem administratívy a upratovania môžeme venovať napríklad aj vzdelávaniu. Tento rok sa mnohí majstri odbornej výchovy zúčastnili niekoľkých exkurzií či workshopov.

Navštívili sme zaujímavé tlačiarne, medzi ktorými figurovala aj tlačiareň Purgina, Bittner Print či tlačiareň, ktorú sme navštívili úplne po prvýkrát – tlačiareň REMprint. Mali sme možnosti vidieť mnohé zaujímavé technológie tlače či dokončovacieho spracovania a v neposlednom rade samotný komplexný výrobný proces.

Okrem exkurzií sme nelenili a učili sme sa mnohé zručnosti od seba navzájom. Takto sme si odovzdali zručnosti v softvéroch, ako je Blender, či sme sa naučili ovládať rezačku v knižni. Niekoľkí z nás tiež absolvovali proces prípravy výsekovej formy a samotného vysekávania na príklopovom vysekávacom stroji Grafopress.

Ďakujeme vedeniu, firmám a všetkým kolegom, ktorí sa o tento letný vzdelávací program pričínili, a tešíme sa, že obohatení, šikovnejší a vzdelanejší vstupujeme do ďalšieho ročníka na našej škole.

Bc. Monika Kopcová

INFORMOVANIE S LIANOU

Pozdravujeme priaznivcov fotografie a monochromatickej zvlášť.

Fotografie, na ktoré sa práve pozeráte, nie sú obyčajné čiernobiele obrázky vytvorené prevodom z farebných fotografií vo Photoshope jedným klikom. Je za tým omnoho viac. V prvom rade, digitálna fotografia nám umožňuje vytvárať fotografie s omnoho širšími tonálnymi možnosťami, technickými finesami a spektrálnymi vývrtkami. Tieto fotografie vznikli vďaka technickej úprave digitálnej zrkadlovky a čo nám povie o tom AI? „Modifikácia digitálnej zrkadlovky na infračervené (IR) spektrum spočiatku vyžaduje fyzické odstránenie pôvodného hot-mirror (IR-cut) filtra umiestneného priamo pred snímačom a jeho nahradenie špeciálnym IR absorpčným/priepustným filtrom (napr. s vlnovou dĺžkou 590 nm, 720 nm alebo 850 nm).“ Áno, také zdanlivo jednoduché, ale odporúčam modifikáciu digitálneho fotoaparátu prenechať odborníkom.

Liana Gregorcová je nám známa už zo svojich predošlých fotografických

príspevkov v Mladom polygrafi, z prázdninovej fotografie aj z výstavky v školskej galérii. Ak Liana niečo vie, tak to je využiť ponúknutú príležitosť a zakusnúť sa do výzvy ako buldog a nepustiť šancu sa niečo naučiť. Fotografie nafotografovala cez letné prázdniny 2026, tam, kde práve prázdninovala a relaxovala. IR fotografie nie sú pre diváka zvyknutého na mobilové fotografie neostré, svetlé, tmavé, málo farebné alebo až príliš. Pri Lianiných IR obrázkoch zapnete iné vnímanie reality, kde je zrazu modrá obloha čierna a zelená tráva a stromy sú biele a čierne artefakty, nie sú úplne čierne, no trochu

hlavový chaos, ale ten hneď ustúpi, keď začnete vnímať tóny a zobrazené tvary monochromaticky. Zrazu je dôležitejší obsah ako forma, aj keď pri IR fotografii to platí len čiastočne. Ponorte sa teda do sveta čiernobielych fotografických záznamov Lianinej prázdninovej reality, cez silný tmavočervený filter s výsledkom, nie práve najobvyklejším, v tom nám fotografický Pán Boh pomáha.

(Infrovanie = infrafotografovanie!)

Martin Petřík, majster ODV

Naša Erasmus cesta za polygrafiou a dizajnom

Naša Erasmus cesta sa začala v Slovinsku, kde sme navštívili tlačiareň Collegium Graphicum. Počas prehliadky nám ukázali rôzne stroje a celý proces výroby – od tlače cez spracovanie až po hotový výrobok a jeho balenie. Mohli sme tak vidieť, ako vyzerá práca v profesionálnej tlačiarňi a porovnať ju s tým, čo poznáme zo školy.

Zo Slovinska sme pokračovali do Chorvátska, kde sme bývali v meste Opatija. Hneď na ďalší deň nás čakala návšteva tlačiarne a redakcie novín Novi list.

Keď noviny vznikajú priamo pred nami

Najsôr sme sa pozreli do výroby, kde práve prebiehala tlač. Noviny sa tlačia na veľkom rotačnom stroji, ktorý používa papier navinutý v obrovskom kotúči. Po vytlačení noviny pokračujú ďalej, kde sa režu, skladajú a nakoniec balia.

Potom sme sa presunuli do redakcie a mohli sme vidieť, čo všetko sa deje ešte predtým, ako sa noviny dostanú do tlače. Ukázali nám systém StoryEditor, cez ktorý si pracovníci medzi sebou zdieľajú texty, fotografie a ďalšie materiály.

Editorka nám ukázala, ako upravuje články, vyberá titulky a fotografie, ktoré majú čitateľa zaujať. Potom sme sa po-

zreli na prácu grafikov. Tí už dostávajú pripravené texty a fotografie a skladajú z nich jednotlivé strany novín. Používajú pritom šablóny, ktoré im prácu uľahčujú, no stále musia riešiť veľkosť textov, fotografie, farby a celkové rozloženie stránky.

Škola plná kreativity

Ďalší deň sme navštívili Prirodoslovnu i grafičku školu v Rijeke. Škola nás zaujala už na prvý pohľad množstvom žiackych prác, ktoré boli vystavené na chodbách.

V knižnici nám ukázali ich školský časopis, ktorý už niekoľkokrát získal ocenenie. Žiaci na ňom pracujú celý rok a sami si vyberajú témy, píšú články, fotografujú a rozhodujú o tom, čo sa v časopise objaví. Píšu pritom nielen o škole, ale aj o svojich zážitkoch a veciach, ktoré ich zaujímajú.

Pozreli sme si aj priestory odborného výcviku. V jednej budove mali grafici po-

čítače na svoju prácu, v ďalšej bolo veľké foto štúdio a nechýbalo ani nahrávacie štúdio. Žiaci v ňom môžu nahráť vlastnú hudbu a následne ju upravovať na školských počítačoch.

Ďalšie priestory boli venované tlačiarom. Ukázali nám rôzne projekty – od tričiek a tašiek až po plagáty a ďalšie tlačoviny.

Na záver sme navštívili filmové štúdio. Žiaci v ňom natáčajú vlastné rozhovory, ktoré potom zverejňujú na YouTube. Ich rozhovory sa dokonca každý týždeň objavujú aj v televízii. O všetko sa starajú sami – od kamery a zvuku až po výsledný strih.

Každý môže skúsiť niečo nové

Na škole nás zaujalo aj to, že žiaci nie sú obmedzení iba na svoj odbor. Ak chcú pracovať na fotografii, videu, hudbe alebo inom projekte, môžu využiť dostupné priestory a techniku. Často tak spolupracujú žiaci z rôznych odborov.

Erasmus nám tak ukázal nielen to, ako fungujú tlačiarne a redakcie v zahraničí, ale aj koľko rôznych možností môžu mať žiaci pri svojej tvorbe. Odniesli sme si množstvo nových skúseností, nápadov a hlavne inšpirácie do ďalšej práce.

Hana Blinková, MOV

**Financovaný
Európskou úniou**

Keď sa povie exkurzia so strednou odbornou školou, väčšina z nás si predstaví klasickú prehliadku múzea alebo návštevu prevádzky. Koncom školského roka sme však dostali možnosť pozrieť sa do firmy CBRE, konkrétne do ich divízie **Global Workplace Solutions**, a úprimne – úplne to zmenilo náš pohľad na to, kde všade sa môžeme po škole zamestnať. Táto divízia sa zaoberá komplexným návrhom, strategickým plánovaním a správou pracovného prostredia pre rôzne domáce aj globálne firmy. Skrátka, menia nudné kancelárie na miesta, kde ľudia chcú reálne pracovať a tvoriť.

Po stopách odboru grafik digitálnych médií Exkurzia v CBRE: Kde všade sa uplatní grafik a ako sa navrhuje moderný workplace

Hoci ich hlavné zameranie nie je úplne totožné s učebným odborom grafik digitálnych médií a skôr by sme tam čakali ekonomické alebo realitné profesie, realita v tíme nás milo prekvapila. Pracujú tam architekti, analytici aj projektoví manažéri. Pre nás bolo však najväčším objavom to, že dôležitou súčasťou tohto tímu sú aj ľudia, ktorí sa venujú grafike, vizuálnej identite a 3D návrhom.

Hneď po príchode do Nivy Tower sme zamierili na 18. poschodie, kde nás čakala prezentácia o fungovaní spoločnosti CBRE. Bolo skvelé, že prednášajúci celú prezentáciu vopred prispôbili profilu našej školy, takže namiesto suchých čísiel sme sa rozprávali o reálnych projektoch, kreatívnych procesoch a vizuálnych výzvach.

Aby sme len pasívne nesedeli, program bol doplnený o interaktívny kvíz, kde sme si overili, čo všetko sme si z prezentácie zapamätali. Súťaživosť v triede okamžite stúpila a atmosféra bola vynikajúca. Kvíz nakoniec suverénne vy-

hrala Lucka, ktorá si za svoje znalosti odniesla domov skvelú vecnú cenu.

Najzaujímavejšie bolo zistenie, kde všade sa dokáže v dnešnej dobe uplatniť grafik digitálnych médií. Na hodinách v škole sa učíme teóriu, no tu sme videli jej priamu aplikáciu v praxi veľkého biznisu. Dozvedeli sme sa, že moderný návrh pracovného prostredia ani zďaleka nekončí pri rozmiestnení stolov a stoličiek

v priestore. Súčasťou každého jedného projektu je totiž tvorba komplexného dizajnu manuálu. Prekvapilo nás, ako striktné a profesionálne sa v tejto sfére pristupuje k detailom. Farby sa v manuáloch nedefinujú len od oka, ale využíva sa precízny systém Lab. Ten zaručuje, že zvolené odtiene budú vyzerieť absolútne identicky na obrazovke dizajnéra, na stene v zasadačke, aj na prepážke recep-

cie. Definuje sa tu každá jedna možnosť, materiálová štruktúra a všetky prípustné farebné alternatívy.

Okrem samotných interiérov tento grafický tím navrhuje pre klientov aj firemné tlačoviny, navigačné systémy do budov, celkový vizuálny branding a kompletnú prezentáciu firiem navonok. Ukázalo nám to, že korporátny svet potrebuje kreatívcove oveľa viac, než sme si mysleli, a že vizuálna identita značky sa priamo prepája s architektúrou a psychológiou priestoru.

Na záver celej exkurzie nás čakala povestná čerešnička na torte. Výhlady

Z Bratislavy rovnako na Rysy: Príbeh o disciplíne a prekonávaní seba

Počas našej exkurzie v CBRE nás zaujal aj jeden originálny detail – dvere ich kancelárií zdobili informácie a našich najkrajších štítov vo Vysokých a Nízkych Tatrách.

Naša Katka sa okamžite pri jedných pristavila. Rysy sú totiž jej obrovskou „srdcovkou“, no na rozdiel od väčšiny z nás na ne nevystupuje len ako bežná turistka. Katka na Rysy chodí ako horská nosička! Vyniesť desiatky kíl nákladu na vlastnom chrbte až hore na chatu si vyžaduje silu. Ako sama hovorí, nie je to len o fyzickej kondícii, ale najmä o pevnej disciplíne a neustálom prekonávaní samej seba.

z 18. poschodia Nivy Tower priamo nad autobusovou stanicou sú proste neskutočné. Celú Bratislavu sme mali ako na dlani a bol to skvelý záver inšpiratívneho dňa. Odchádzali sme s pocitom, že naše štúdium má obrovskú škálu možností uplatnenia, o ktorých sme doteraz nemali ani tušenia.

Ak vás zaujíma, ako presne vyzerá pretváranie pracovných priestorov v réžii profesionálov, určite si pozrite ich web, stojí to za to: 📄 <https://www.cbre.sk/sluzby/strategia-prenajom-a-manazment/riesenia-pre-pracovne-priestory>

Žiaci IV. GMB
a Ing. M. Soláková

MIMOŠKOLSKÉ AKTIVITY

AURÉLIUM

Posledné júnové dni sme venovali výletom a iným mimoškolským aktivitám. Žiaci II. G a III. G triedy absolvovali návštevu výstavy žiackych prác inej strednej školy a športové aktivity na Kuchajde doplnila aj návšteva zážitkového centra AURÉLIUM. (mk)

Foto: Olesia Kutniak, Johana Badrnová, Dominika Tóthová, Lenka Jochová, Monika Kováčsová

TURISTIKA PO STAROM MESTE

Dňa 25. 6. 2026 bola I. GMB na prechádzke v Starom Meste. Žiaci si užívali príjemný ranný vánok, ktorý nás ovieval skrytými uličkami mesta. Prezerali sme si stavby, ktoré si pamätajú dávne časy. Počas pomalej prechádzky boli žiaci odmenení sladkým osviežením v podobe zmrzliny. Niektorí sa hojďali, iní veselo debatovali, áno, aj so mnou. Po príjemne strávených chvíľach sme sa rozišli.

Mgr. P. Slezáková

POSLEDNÉ DNI III. GMB V ŠKOLE V ZNAMENÍ VÝLETOV, PRÍRODY A OBJAVOVANIA

Koniec školského roka už tradične nepatrí sedeniu v laviciach, ale spoločnému objavovaniu mimo školy. V posledných júnových dňoch sme si od učebníc definitívne oddýchli a vyrazili sme na sériu skvelých exkurzií, kde sme spojili príjemné s užitočným.

Našu šnúru výletov sme odštartovali tematickou prechádzkou popri Dunaji. Tentokrát to však nebola len obyčajná prechádzka po nábřeží, ale praktická lekcia v teréne zameraná na povodie Dunaja. Rozprávali sme sa o význame našej najväčšej rieky, o faune a flóre, ktorá je na ňu bezprostredne viazaná, a tiež o tom, akú dôležitú hydrografickú a ekologickú úlohu hrá tento riečny systém pre celú našu krajinu.

Ďalší deň patril poriadnej turistike v ZOO. Strávili sme tam celé 4 hodiny a dali si záležať na tom, aby sme prešli naozaj všetky zákutia, od výbehov šeliem až po tie najvzdialenejšie lesné chodníčky. Domov sme odchádzali s galériou fotografií a poriadnym počtom krokov na displejoch telefónov.

Naše putovanie sme zakončili v oáze pokoja – v Botanickej záhrade. Prechádzka medzi rozkvitnutými záhonmi bola skvelá, ale aj čas strávený v skleníkoch. Tam sme objavovali fascinujúce druhy z austrálskej flóry a na vlastné oči sme videli aj majestátne araukárie, ktoré na našej planéte rástli už v časoch druhohôr. Bola to skvelá bodka a priama ukážka živej histórie Zeme.

Boli to dni plné smiechu, nových zážitkov, rozhovorov a zaslúženého oddychu po celom roku svedomitej práce.

Ing. M. Soľavová

Foto: Monika Soľavová

ZA ŠPORTOM A JEDLOM NA ZLATÉ PIESKY

Školský rok trieda II. GMA zakončila na Zlatých pieskoch. Napriek hláseným horúčavám sme deň strávili v tieni, kde príjemne pofukoval vietor. Volejbalové a basketbalové ihrisko sme využili naplno a dokonca sa nám podarilo aj grilovať. Kto sa k nám nabudúce pridá?

Mgr. art. B. Stopka

Foto:
Barbara Stopka

DEŇ DUNAJA PRE ŠKOLY

Ekocentrum v Čunove organizovalo dňa 24. 6. Deň Dunaja pre školy. Polygrafické zastúpenie za našu školu prevzala II. GMA trieda. Od rána sme sa zúčastňovali prednášok a vonkajších aktivít. Ako prvé sme si vypočuli zaujímavosti o rybách plávajúcich v rieke Dunaj. Nasledovala prechádzka okolo mŕtveho ramena Dunaja a v chránenej krajinskej oblasti Dunajské luhy. Následne sme sa na chvíľu stali geochemikmi, keď sme skúšali kyslosť vody a pôdy. Viete o tom, že piť vodu zo Žitného ostrova je to najlepšie, čo pre náš organizmus vieme urobiť? Tečie nám priamo z kohútika v každej domácnosti, takže odteraz si peniaze za minerálku z fľaše uložíť radšej na sporiaci účet :) Záver patril Ekodizajnu a jeho využitiu v reálnom živote. Sme radi, že sme mohli stráviť zmysluplný deň v prítomnosti naozaj skvelých, kvalifikovaných a vtipných lektorov, ktorí vedia zaujať aj mladšiu generáciu.

Mgr. art. Barbara Stopka

ŽIVÁ TEPNA EURÓPY: POVODIE DUNAJA AKO KLÍČOVÝ EKOSYSTÉM

Dunaj nie je len masou vody tečúcou cez naše hlavné mesto. Je to druhá najdlhšia rieka Európy a jedna z biologicky najrozmanitejších riečnych sietí na svete. Pre stredoškólačka – mladého človeka, ktorý formuje svoj pohľad na svet – by mal byť Dunaj vnímaný ako komplexný živý organizmus, od ktorého zdravia priamo závisí kvalita nášho života, hospodárstva a budúcnosti.

1. Čo je to povodie a prečo na ňom záleží?

Povodie je územie, z ktorého všetka povrchová a podzemná voda steká do jedného spoločného bodu – v tomto prípade do koryta Dunaja. Povodie Dunaja zasahuje do 19 štátov, čo z neho robí najmedzinárodnejšie povodie na svete.

Keď stojíme na nábreží v Bratislave, nedívame sa len na „slovenskú“ vodu. Sledujeme výsledok procesov, ktoré začali v nemeckom Čiernom lese (Schwarzwald) a pokračovali cez Alpy a rakúske roviny. Každý zásah do krajiny kdekoľvek v tomto povodí – či už ide o znečistenie, výstavbu priehrad, alebo odlesňovanie – sa prejaví na kvalite vody a živote v rieke o stovky kilometrov ďalej po prúde.

2. Lužné lesy: Európska džungľa pod ňou

V bezprostrednom okolí Dunaja sa nachádzajú jedny z najvzácnejších ekosystémov Európy – vnútrozemská delta a dunajské lužné lesy (napríklad v oblasti Dunajských luhov). Tieto lesy sú unikátne tým, že ich život je cyklický a závislý od pravidelných záplav.

- **Prirodná špongia:** Lužné lesy a ich mŕtve ramená fungujú ako obrovský

špongiový filter. Počas povodní nasávajú prebytočnú vodu a chránia mestá pred katastrofálnymi záplavami. V období sucha zasa vodu postupne uvoľňujú do okolitej krajiny.

- **Oáza biodiverzity:** Sú domovom kriticky ohrozených druhov. Žije tu orliak morský (naš najväčší dravý vták), bobor európsky, vydra riečna a desiatky druhov rýb (vrátane jeseterov, ktoré kedysi migrovali z Čierneho mora až do Bratislavy).

3. Ekosystémové služby: Čo pre nás Dunaj robí zadarmo?

V environmentálnej ekonómii používame pojem ekosystémové služby. Sú to výhody, ktoré nám príroda poskytuje a ktoré by sme technologicky nedokázali nahradiť, prípadne by to stálo miliardy eur.

- **Zásobáreň pitnej vody:** Pod dnom Dunaja a v jeho okolí (najmä na Žitnom ostrove) sa nachádza najväčšia prirodzená zásobáreň podzemnej pitnej vody v strednej Európe. Riečny štrk a piesok fungujú ako dokonalý filter. Bez Dunaja by západné Slovensko nemalo čo piť.

- **Klimatická regulácia:** Masívny tok vody a hustá vegetácia okolo rieky fungujú ako gigantická klimatizácia. Ochladzujú mestské prostredie Bratislavy počas letných horúčav a zvyšujú vlhkosť vzduchu.

- **Samočistiaca schopnosť:** Mikróby, vodné rastliny a organizmy v rieke dokážu prirodzene rozkladať určité množstvo organického znečistenia. Táto schopnosť má však svoje limity.

4. Antropogénne tlaky: Ako človek mení riek

Slovo antropogénny označuje niečo, čo je spôsobené človekom. Dunaj bol v priebehu 20. storočia drasticky zmenený.

- **Fragmentácia toku:** Výstavba priehrad (ako je Vodné dielo Gabčíkovo) priniesla čistú elektrickú energiu a

ochranu pred povodňami, no zároveň preťala migračné trasy rýb a zmenila dynamiku usadzovania riečnych sedimentov (štrkopieskov).

- **Chemické znečistenie a plasty:**

Do Dunaja sa splavujú hnojivá z poľnohospodárskych polí (dusičnany a fosforečnany), ktoré spôsobujú eutrofizáciu (premnoženie rias a nedostatok kyslíka pre ryby). Obrovským problémom sú dnes mikroplasty z kozmetiky a syntetického oblečenia, ktoré nevedia zachytiť ani čistiarne odpadových vôd.

-

Klimatická krí

za: Extrémy sa stávajú normou. Žažívame obdobie s extrémne nízkou hladinou Dunaja, kedy kolabuje lodná doprava a vysychajú riečne ramená, striedané bleskovými povodňami z topiacich sa alpských ľadovcov.

Záver a výzva pre mladú generáciu

Ochrana povodia Dunaja už nie je len o „zbere odpadkov na brehu“, hoci aj to je dôležité. Vyžaduje si systémové myslenie (tzv. system thinking). Znamená to pochopiť, že spláchnutie chemického čistiaceho prostriedku doma do odtoč, nákup jednorazového plastu alebo podpora neudržateľného poľnohospodárstva sú priamo prepojené so zdravím rieky, okolo ktorej sa prechádzame. Bez živého Dunaja totiž nebude živá ani krajina okolo neho.

Ing. M. Soľavová

Zdroj:

SAV, SHMÚ, ŠOP SR, ICPDR

Daniel Štanda - analogový entuziasta

Analógová fotografia - fotografia na kinofilm 35 mm - Leica formát/zvitkový stredný formát 6 x 6 cm alebo 6 x 9 cm (čiernobiely negatívny, farebný negatívny a farebný diapoitívny) a následné zväčšovanie fotografií pod zväčšovacím prístrojom v tmavej komore pri červenom svetle, túto problematiku si, prosím, naštudujte na webe alebo správne položenou otázkou v AI. Dnes tu budeme písať o Danielovi ako o fotografovi, ktorý zaznamenáva život okolo seba na 35 mm film. Z domu, z rodinných albumov určite poznáte fotografie, kde sú vaši rodičia, starí rodičia, strýkovia, tety a starší príbuzní všeobecne, z dôb dávno minulých, zachovaných už len takto. Šedivé, neostré, podexponované, farebne poposúvané. To je fotografický záznam mladosti vašich skôr narodených predkov. Pozerám na Danielove fotografie a zisťujem, že história sa opakuje. Z čoho sme my boli v mladosti tak trochu frustrovaní - z technických limitov filmu ako záznamového média, tak dnes je to štýl a móda, nevadí, je to zábava a téza „čím horšie, tým lepšie“ dostáva pri znovuzrození a znovobjavovaní analógu mladšou a mladou generáciou nový rozmer a energiu. Dnes v prenesenom slova zmysle dokáže hocikto urobiť peknú farebnú ostrú fotografiu z mobilu alebo digitálneho fotoaparátu - automatika a firmware za vás urobí takmer všetko, ak nejdete za hranice technicky dovoleného... Daniel ide za hranice sčasti z nevedomosti a neskúsenosti a sčasti z odvahy podvedome objavovať. Pri analógu to nie je problém, neviete si skontrolovať expozíciu, D.O.F., farebnú vernosť alebo experimentálny tonálny úlet, je to všetko o skúsenosti, praxi a dlhoročnom tréningu. Daniel tým, že je začiatočník a príležitostný analogista (aj naši rodičia a starší príbuzní drvivou väčšinou takí boli, dovolenka, Vianoce, šibačka, nejaké výlety, tam sa natrvalo nenaučíte takmer nič, lebo fotografujete raz za dva mesiace, zvlášť keď na jednom 36 políčkovom filme boli už spomínané Vianoce, lyžovačka, letná dovolenka a znovu Vianoce a ďalšia lyžovačka atď...), až kým sa film nedofotografoval a až potom sa dal vyvolať do komunálu... To bolo prekvapených

výkrikov, keď sa potom fotografie prezerali v albume a mama zavelila, tu som bola ešte štíhla a teraz som ešte viac a sestra v duchu skonštatuje, že tam vyzerá ako... 😊

Digitálna fotografia nám po roku 1999, keď sa masovo rozšírilo fotografovanie, lebo výsledok bol vidieť hneď a chyby sa dali opravovať okamžite, dala viac odvahy a sebadôvery. Keď fotografujete na film, tak si rozmyslíte, čo „cvaknete“, lebo jedenkrát sa počíta ako hotovo, čo pri digitále neplatí, všetci to poznáme a Daniel tiež. Filmy a vyvolávanie a scanovanie idú do peňazí. Témy tým, že na analóg fotografujete opatrne, sú iné a musíte, keď tomu trochu rozumiete, starostlivo vyberať, modrá obloha je zrazu svetlá, lesná zelená je tmavá, červená, modrá, oranžová, žltá sú takmer rovnaké s malými rozdielmi v tónoch, protisvetlo je smrteľne neopraviteľné atď... Pri analógu musíte urobiť vo vzdelaní omnoho viac ako pri digitále, kde vám padajú pomyselné „pečené holuby do úst“ samy. Je to tak, ale analóg vo výsledku vám dá omnoho viac, emóciu. Pri digitále, ak to viete len tak normálne, tak je to skoro nuda, technicky asi dobre, ale s dokonalosťou tónu a farby sa stratila nálada a neistota výsledku. Podotknem, že my, čo to trochu vieme, tak dostaneme emóciu aj do digitálu, ale nie vždy. Logicky by sa zdalo, že analóg automaticky robí samé emócie, nie, aj to treba vedieť, motívy, témy, svetlo, veď nikto nepadol z neba učení, tak sa pozerajme na Danielove fotografie, oceňme jeho snahu ísť cestou hrbolatejšou, kľukatejšou a viac do kopca, lebo na konci tej cesty je satisfakcia a šťastie z dobre vykonanej potreby oblažiť svoju dušu a duše, oči a mysle divákov.

Ak ste niektorým výrazom v texte neporozumeli a ste odvážnejší, stretnete ma na chodbách školy, alebo hanblivejší, kamarát Al vám určite poradí.

Martin Petřík, mov.

Pudingové popoludnie

Nie je puding ako puding. Ten, ktorý pripravíme na našom internáte, chutí najlepšie. Nielen preto, že ho uvaríme vlastnými rukami, ale preto, že vytvoríme rôzne chuťové variácie. V oblube sú vanilkové a čokoládové príchute s piškótami a ovocím.

Pripravili sme mlieko a pudingové prášky, cukor, kompót, sladké piškóty a posýpku na zdobenie pohárov. Spoločne sme sa pustili do práce. Vymiešali sme prášok s mliekom, pridali sme cukor a za stáleho miešania sme čakali, kedy začne hustnúť. Niektorí zatiaľ pripravili poháre. Len čo sme puding dovarili, popustili sme uzdu našej fantázií a vytvárali sme rôzne chuťové a farebné kombinácie pudingových pohárov. Na záver sme ich bohato dozdobili a zažehlali sme si dobrú chuť.

Puding zmizol z pohárov zázračne rýchlo. Veselá atmosféra, ktorá vládla pri jeho príprave, bola spečatená zaslúženou sladkou bodkou.

Kurková Natália, III. G

Zmrzlinová párty

Na školskom internáte sme zažili veľmi zábavné a chutné popoludnie. Pani vychovateľka dostala výborný nápad, usporiadať zmrzlinovú párty pre všetkých žiakov.

Každý obľubuje iné zmrzlinové príchute, tak sme si podelili jednotlivé úlohy. Eliška odkôtkovala čerešne, Kristián nasekal čokoládu na drobné kúsky, Marek odstopkoval jahody. Ovocie sme, samozrejme, vopred umyli. Ako prvú sme pripravili zmes na čokoládovo-banánovú zmrzlinu, ktorú sme naliali do zmrzlinačiča. Ten odviezol tú najdôležitejšiu prácu. Počas toho, ako sme netrpezlivo čakali na výsledok, sme pripravovali zmesi na ovocné príchute. Spoločne sme sledovali, ako sa z jednotlivých surovín postupne stáva lahodná zmrzlina.

Keď bola zmrzlina hotová, začala sa naša zmrzlinová párty. Naložili sme zmrzlinu do farebných kornútov a vyzdobili sme ju pestrými posýpkami a kúskami nasekanej čokolády podľa svojej chuti. Milo nás prekvapilo, aká chutná je zmrzlina vyrobená vlastnými rukami. V blížiacich sa letných dňoch chceme vyrobiť nové príchute.

Hanzelová Eliška Sonja, II. TOT

Vykrajované praclíky

Koľko ľudí, toľko chutí. Toto príslovie nás priviedlo k myšlienke pripraviť namiesto sladkej pochúťky niečo chutné, ale slané. Rozhodli sme sa pre pečenie slaných vykrajovaných praclíkov. Cieľom tejto aktivity bolo upiecť chutné pečivo, vyskúšať praktické zručnosti a naučiť sa vzájomne spolupracovať.

Spoločne sme pripravili cesto, ktoré sme s nadšením vyvalkali a pomocou vykrajovačiek vytvorili rôzne tvary praclíkov. Každý si mohol svoje výrobky ozdobiť podľa vlastnej chuti – sezamom, makom, rascou alebo hrubozrnnou soľou. Po upečení sa celým internátom šírila príjemná vôňa čerstvého pečiva, ktorá bola odmenou za usilovnú prácu všetkých zúčastnených.

Počas celej aktivity sme si navzájom pomáhali, rozvíjali svoju kreativitu a osvojovali si základy prípravy jednoduchého slaného pečiva. Najväčšou odmenou pre nás bola radosť z vlastnoručne

pripravených praclíkov, na ktorých sme si spoločne pochutnali.

Recept:

0,5 kg hladkej múky Špeciál, 0,5 kg masla /margarín/, 300 g Eidamu /nastrúhať najemno/, 2 vajcia, 1 prášok do pečiva, trochu soli, 1 vajčisko na potieranie, Sezam na posýpanie praclíkov, soľ na posypanie plechu.

Hanzelová Eliška Sonja, II. TOT

Sadenie stromčekov pre krajšie zajtrajšky

V uplynulých dňoch sa v areáli našej školy a internátu uskutočnila pekná a užitočná aktivita – výsadba mladých stromčekov. Do tejto akcie sme sa zapojili spolu s našimi vychovávateľkami. Cieľom bolo nielen skrášliť okolie školy, ale aj prispieť k ochrane životného prostredia.

Najskôr sme si pripravili miesta na výsadbu. Vykopali sme jamy, pripravili pôdu a následne sme zasadili mladé stromčeky. Každý z nás priložil ruku k dielu – niektorí kopali, iní nosili vodu alebo pomáhali pri upevňovaní sadeníc. Práca bola síce náročná, ale všetci sme ju zvládli s dobrou náladou a odhodlaním.

Stromy nám v budúcnosti poskytnú tieň, zlepšia kvalitu ovzdušia a vytvoria príjemnejšie prostredie pre nás, žiakov, aj zamestnancov školy. Sme radi, že sme mohli byť súčasťou tejto iniciatívy. Veríme, že stromčeky sa budú dobre rozrastať a budú pripomínať našu spoločnú snahu o krajšie a zelenšie okolie školy.

Rozlúčková opekačka - krásna bodka za školským rokom

Koniec školského roka sme sa rozhodli osláviť spoločnou rozlúčkovou opekačkou, pri ktorej sme sa lúčili s našimi priateľmi - maturantami. Cieľom bolo stráviť príjemné popoludnie, zabaviť sa a vytvoriť pekné spomienky na čas, ktorý sme spolu prežili.

Na opekačku sme vybrali miesto v lesnom prostredí neďaleko školského internátu. Pripravili sme zoznam vecí, ktoré bolo potrebné obstaráť vrátane občerstvenia. Nechýbali chutné špekáčky, klobásky, slaninka a chlieb. Tí, ktorí uprednostňujú bezmäsité jedlá, mali na výber zo syrov na grilovanie alebo sladkých marshmallows. Rozložili sme oheň na povolenom mieste. Pochútky sme narezali a napichli na palice a netrpezlivo sme čakali, kým sa opečú dozlatista. Čas sme si krátili rozprávaním a užívali sme si spoločné chvíle pri ohni. Príjemnú atmosféru dotvárala dobrá nálada a krásne počasie.

Rozlúčková opekačka bola krásnym zakončením školského roka. Opäť nám pripomenula, že školský internát nie je len miestom na bývanie, ale aj miestom, kde vznikajú priateľstvá, zážitky a spomienky na celý život.

Halásová Katarína, III. GMA

Foto: Badurová Jana,
Hiselská Vanessa

Dánske hygge

Neviete, čo je hygge? Ide o jedinečný znak ostrovného Dánskeho kráľovstva, ktorý si jeho obyvateľstvo osvojilo. Spočíva v útulnom, pohodovom a spokojnom prežívaní, v pozitívnom prístupe k životu. Nie nadarmo sa Dánsko radí medzi najšťastnejšie krajiny sveta.

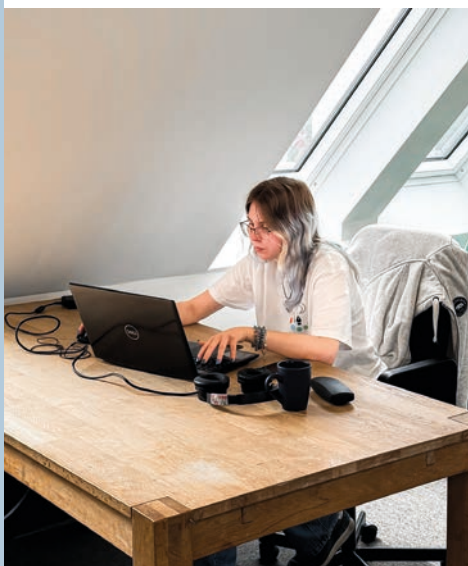

Ako milovníčka turistiky som sa tam niekedy cítila až nesvoja, pretože celá krajina je jedna veľká rovina. Azda aj preto tu ľudia tak radi bicyklujú. No nebolo to tam vôbec zlé. Každý, kto sem príde, si okamžite všimne estetickú súmernosť miestnej architektúry. Budovy majú výrazné farby a sú navzájom spojené, takže pôsobia dojmom nadväzujúcej nekonečnej aleje. Domčeky akoby vypadli z nejakej rozprávky, parky sú úhľadné a zároveň sa v nich uchoval pocit živého diania. V období leta je na severe krajiny deň nesmierne dlhý, svetlo sa drží až do noci. Napriek tomu sú tu znesiteľné teploty, na naše pomery je tu zima.

Keďže sa Dánsko skladá z centrálného ostrova a viacerých ostrovčekov, ani sa nenazdáte a ocitnete sa na pobreží. Nachádzajú sa tam bunkre z 2. svetovej vojny, v diaľke sa plavia rôznorodé lode, nie je núdza o majáky. Na plážach končia svoju púť medúzy, ktorých je v mori hojne. Podobne ako rají, žralokov a tuleňov. Najviac je tu však čajok. Sú všade a pokiaľ máte jedlo, nenechajte ho ani na okamih bez dozoru, pretože kradnú ako straky. Dánsko je krajina Vikingov, a tak určite nesmiem vynechať niektorú z ich pamiatok, napríklad vikingský cintorín, popri ktorom sa pasú ovečky. Odporúčam navštíviť aj mestečko Skagen na Severojutskom ostrove, ide o najsevernejšie osídlenie Dánska. Môžete tu vidieť, ako sa bijú dve moria, jedno je pokojné, druhé rozbúrené.

Pracovať v Dánsku je slasť. Kolektív je družný, so šéfom sa aktívne radíme a pomáhame si navzájom s úlohami. V budove Aalborg Institute for Development, kde som pracovala vo Fain Studio, mali zamestnanci zvyk spoločne obedovať, počas týždňa usporadúvali rôzne spoločné akcie, napríklad sme hrali pool alebo vyrezávali linoryt na pamiatku a cez víkendy sme spolu s ostatnými stážistami chodili na výlety do okolia. Pokiaľ ste v Dánsku ešte neboli, rozhodne sa doň vyberte. A ak ste boli, pokojne prídte zas!

Rebeka Kriššáková, IV. GMA

Financovaný
Európskou úniou

Foto: Kristián Dolejší